

ఇస్లామీయ విశ్వాసం గురించి సారాంశము

వేజీలతుస్సిక్ అల్లామ

ముహమ్మద్ ఇబ్న్ సాలిహ్ అల్ ఉస్సైమీన్ కలముతో

అల్లాహ్ ఆయనను, ఆయన తల్లిదండ్రులను, ముస్లింలను మన్నించుగాక

అనంత కరుణామయుడు, అపార కృపాశీలుడైన అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభం

ముందమాట

*

నిశ్చయంగా సర్వ పొగడ్డలు అల్లాహ్ కొరకే, మేము ఆయనను స్తుతిస్తున్నాము, ఆయనతోనే సహాయం అర్థిస్తున్నాము, ఆయనతోనే మేము మన్నింపు వేడుకుంటున్నాము మరియు మేము ఆయన వైపే పశ్చాత్తాపముతో మరలుతున్నాము. మరియు మేము మన హృదయముల చెడుల నుండి, మన చెడు కర్మల నుండి అల్లాహ్ శరణు వేడుకుంటున్నాము. అల్లాహ్ మార్గదర్శం ప్రసాదించినవాడిని మార్గభ్రష్టుడిగా మార్చేవాడు ఎవడూ లేడు, మరియు ఆయన మార్గభ్రష్టుడిగా మార్చినవాడికి సన్మార్గం చూపేవాడు ఎవడూ లేడు. అల్లాహ్ తప్ప వేరే సత్య ఆరాధ్యుడు లేడని, ఆయన ఏకైకుడని, ఆయనకు ఎవ్వరూ భాగస్వాములు లేరని నేను సాక్ష్యమిస్తున్నాను. మరియు ముహమ్మద్ ఆయన దాసుడని, ఆయన ప్రవక్త అని నేను సాక్ష్యం పలుకుతున్నాను. అల్లాహ్ ఆయనపై, ఆయన కుటుంబముపై, ఆయన అనుచరులపై మరియు దాతృత్వంతో వారిని అనుసరించిన వారిపై శుభాలను, శాంతిని కురిపించుగాక.

అమ్మా బాద్ : నిశ్చయంగా తౌహీద్ యొక్క జ్ఞానం అన్ని శాస్త్రాలలో అత్యంత మహిమాన్వితమైన మరియు అత్యంత ఉన్నత స్థానం కల, అత్యంత వాంఛనమైన జ్ఞానము. ఎందుకంటే దానితో అల్లాహ్ యొక్క, ఆయన గుణగణాల యొక్క, ఆయన దాసులపై ఉన్న ఆయన హక్కుల యొక్క జ్ఞానోదయం అవుతుంది. మరియు ఎందుకంటే అది అల్లాహ్ కు చేరుకునే మార్గం యొక్క మరియు ఆయన ధర్మశాసనాల మూలాల యొక్క తాళము.

ఇందుకనే దైవ ప్రవక్తలందరూ దాని వైపు ఆహ్వానించటం లో ఏకమయ్యారు. అల్లాహ్ తఆలా ఇలా సెలవిచ్చాడు : {مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَعْبُدِ اللَّهَ عِندَ اللَّهِ إِنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَانِمًا بِالْأَسْطِ لَا} మరియు ఆయన దూతలు, జ్ఞానవంతులు దానిని ఆయనకు ప్రత్యేకిస్తూ సాక్ష్యం పలికారు. అల్లాహ్ తఆలా ఇలా సెలవిచ్చాడు. {لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ} నిశ్చయంగా, ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యనీయుడు లేడని, అల్లాహ్, దైవదూతలు మరియు జ్ఞానవంతులు సాక్ష్యమిచ్చారు; ఆయన న్యాయపరిరక్షకుడు. ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యనీయుడు లేడు! ఆయన సర్వ శక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు. [అల్ ఇస్రాన్ : 18]

మరియు తౌహీదు యొక్క ఈ ఉన్నత స్థానము ఉండటం వలన ప్రతీ ముస్లిం పై దీనిని నేర్చుకోవటం, ఇతరులకు నేర్పించటం, దీనిలో పర్యాలోచన చేయటం, విశ్వసించటం తన ధర్మమును సురక్షణాత్మక, సంతుష్టికర, స్వీకృతమైన మూలాలపై నిర్మించడానికి తప్పనిసరి అవుతుంది. దీని ద్వారా అతడు దాని ఫలాలను, ఫలితాలను ఆస్వాదిస్తాడు.

మరియు అల్లాహ్ భాగ్యమును కలిగించేవాడు.

రచయిత

*

ఇస్లాం ధర్మం

ఇస్లాం ధర్మం : అల్లాహ్ ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లంకు ఇచ్చి పంపించిన ధర్మం మరియు అల్లాహ్ దాని ద్వారా పూర్వ ధర్మాలను సమాప్తం చేశాడు. మరియు దానిని తన దాసుల కొరకు పరిపూర్ణం చేశాడు. మరియు దాని ద్వారా వారిపై అనుగ్రహమును పరిపూర్ణం చేశాడు. మరియు దానిని వారి కొరకు ధర్మంగా ఇష్టపడ్డాడు. కావున ఆయన ఎవరి నుండి కూడా అది కాకుండా వేరే ధర్మమును ఆమోదించడు. అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు :

{لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ} (ఓ మానవులారా!) ముహమ్మద్ మీ పురుషుల్లో ఎవ్వడికీ తండ్రి కాడు. కాని అతను అల్లాహ్ యొక్క సందేశహారుడు మరియు ప్రవక్తలలో చివరివాడు. మరియు వాస్తవానికి అల్లాహ్ యే ప్రతి విషయపు జ్ఞానం గలవాడు.

{అల్ అహ్ జాబ్ : 40 }

మరియు మహోన్నతుడైన అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు:

{الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكَ دِينَكَ يَا مُحَمَّدُ} {ఈ రోజు మీ కొరకు మీ ధర్మాన్ని పరిపూర్ణం గావించాను, మీ పై నా అనుగ్రహాన్ని పూర్తిచేశాను ఇంకా ఇస్లాంను మీ ధర్మంగా సంతుష్టిసమ్మతితో ఇష్టపడ్డాను}

{అల్ మాయిదా: 3}

మరియు మహోన్నతుడైన అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు: {إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ} నిస్సందేహంగా ఇస్లాం యే అల్లాహ్ వద్ద సమ్మతమైన ధర్మం. [అల్ ఇస్రాన్ : 19] మరియు మహోన్నతుడైన అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు: {وَالْأَخِرَةُ خَيْرٌ مِنَ الْأُولَى} {మరియు ఎవడైనా ఇస్లాం తప్ప ఇతర ధర్మాన్ని అవలంబించగోరితే అది ఏ మాత్రమూ స్వీకరించబడదు మరియు అతడు పరలోకంలో నష్టపడేవారిలో చేరుతాడు.} [అల్ ఇస్రాన్ : 85] అల్లాహ్ తఆలా ప్రజలందరిపై దీనినే అల్లాహ్ కొరకు ధర్మంగా ఎందుకోవటమును అనివార్యం చేశాడు. కావున ఆయన దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లంను ఉద్దేశిస్తూ ఇలా పలికాడు : {يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ الَّذِي لَهُ الْمُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَكَلِمَاتِهِ} { (మీ ముహమ్మద్!) వారితో ఇలా అను: "మానవులారా! నిశ్చయంగా, నేను మీ అందరి వైపునకు (పంపబడిన)

అల్లాహ్ యొక్క సందేశపారుడను. భూమ్యాకాశాల సామ్రాజ్యాధిపత్యం ఆయనదే. ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్య దైవం లేడు; ఆయనే జీవన్మరణాలను ఇచ్చేవాడు. కావున అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన సందేశపారుడు నిరక్షరాస్యుడైన ఈ ప్రవక్తను విశ్వసించండి. అతను అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన సందేశాలను విశ్వసిస్తాడు. అతనినే అనుసరించండి, తద్వారా మీరు మార్గదర్శకత్వం పొందుతారు!" [అల్ ఆరాఫ్ : 158] హజ్రత్ అబూ హురైర రజీయల్లాహు అన్లు ఉల్లేఖనం ప్రకారం. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా పలికారు :-ఎవరి (చేతిలో) ఆదీనంలో ముహమ్మద్ ప్రాణం ఉందో ఆయన సాక్షిగా ఈ (జాతిలో) సమాజంలోని యూదుడైన క్రైస్తవుడైనా, ఇంకెవరైనా నాకు ఇచ్చి పంపించ బడ్డ (ఖురఆన్) దాని అనుసారంగా విశ్వసించకుండానే మరణిస్తే అతను నరక వాసుల్లోంచి అయిపోతాడు.

దాని (ఇస్లాం ధర్మం) పట్ల విశ్వాసం : ఆయన తీసుకుని వచ్చిన ధర్మమును దృవీకరించటంతో పాటు అంగీకరించడం మరియు దానికి కట్టుబడి ఉండటం. కేవలం దృవీకరిస్తే సరిపోదు. అందుకనే అబూతాలిబ్ దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం తీసుకుని వచ్చిన దానిని దృవీకరించి, అది ధర్మాలన్నింటిలో ఉత్తమ ధర్మం అని సాక్ష్యం పలికినా కూడా దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లంను విశ్వసించినవారు కాలేకపోయారు.

ఇస్లాం ధర్మం పూర్వ ధర్మాలు పరిగణలోకి తీసుకున్నటువంటి ప్రయోజనములన్నింటిని పరిగణలోకి తీసుకుంది. అది ప్రతీ కాలము, ప్రదేశము మరియు జాతి కొరకు ప్రయోజనకరమవటం వలన వాటి ప్రత్యేకత కలదు. అల్లాహ్ తలలా తన ప్రవక్తను ఉద్దేశించి ఇలా సెలవిచ్చాడు : {أَنزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيِّمًا عَلَيْهِ} {ఇంకా ఓ ప్రవక్తా మేము నీ వైపుకు ఈ గ్రంథాన్ని సత్యసమేతంగా అవతరింపచేసాము, అది తనకన్నా ముందు వచ్చిన గ్రంథాలను సత్యమని దృవీకరిస్తుంది వాటిని పరిరక్షిస్తుంది.} [అల్ మాయిదా : 48]

ఇస్లాం మతం ప్రతి యుగానికి, ప్రతిచోటా మరియు ప్రతి ఉమ్మత్ కు చెల్లుబాటు అవుతుంది అంటే ఈ మతంతో బలమైన సంబంధం ఏ కాలానికి, ప్రదేశానికి మరియు దేశ ప్రయోజనాలకు విరుద్ధంగా ఉండకూడదు, కానీ ఇందులో వారి మెరుగుదల మరియు ప్రయోజనం ఉంది. కొంతమంది అనుకుంటున్నట్లుగా మతం సుదూర ప్రాంతాలకు, ప్రతిచోటా, ప్రతి జాతికి విధేయంగా, అనుసరణగా ఉందని దీని అర్థం కాదు.

ఇస్లాం ధర్మం ఆ సత్య ధర్మము దేనినైతే తగినవిధంగా అంటిపెట్టుకుని ఉండేవారికి అల్లాహ్ సహాయం చేస్తాడని మరియు అతనిని ఇతరులపై ఆధిక్యతను ప్రసాదిస్తాడని హామీ ఇచ్చాడు. అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَبِالْحَقِّ لِيُظَاهِرَهُ ۗ عَلٰى : {بِطَاعَةِ اللَّهِ وَتَوْكُرِ الْمَشْرُكِينَ} {బహుదైవారాధకులకు (ముష్రీకీన్ లకు) అది ఎంత అసహ్యకరమైనా, తన ప్రవక్తకు మార్గదర్శకత్వాన్ని మరియు సత్యధర్మాన్ని ఇచ్చి పంపి దానిని సకల ధర్మాల మీద ప్రబలింప జేసినవాడు (ఆధిక్యతనిచ్చిన వాడు) ఆయన (అల్లాహ్) యే! [సప్ : 9] మరియు మహోన్నతుడైన అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ : {مَنْ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ سَوْفَ يُعْطَوْنَ مِنَ اللَّهِ مُدَّةً وَسَعَةً} {మరియు మీలో విశ్వసించి సత్కార్యాల చేసేవారితో : వారికి పూర్వం వారిని భూమికి ఉత్తరాధికారులుగా చేసినట్లు, వారిని కూడా ఉత్తరాధికారులుగా చేస్తానని; మరియు వారి కొరకు తాను సమ్మతించిన ధర్మాన్ని (ఇస్లాంను) స్థిరపరుస్తానని; మరియు వారి పూర్వపు భయస్థితిని వారి కొరకు శాంతిస్థితిగా మార్చుతానని, అల్లాహ్ వాగ్దానం చేశాడు. (ఇదంతా) వారు నన్నే (అల్లాహ్ నే) ఆరాధించాలని మరియు నాకు ఎవరినీ సాటిగా (భాగస్వాములుగా) కల్పించరాదని, మరియు దీని తరువాత కూడా ఎవరైనా సత్యతిరస్కారానికి పాల్పడితే అలాంటి వారు, వారే అవిధేయులు.} [నూర్ : 55]

ఇస్లాం ధర్మం అనేది అఖీదా (విశ్వాసం) మరియు షరీఆ యొక్క పేరు, మరియు ఇది అఖీదా మరియు షరీఆ రెండింటిలో చాలా సంపూర్ణమైనది:

- 1 - అది అల్లాహ్ తలలా ఏకేశ్వరోపాసన గురించి ఆదేశిస్తుంది మరియు పిర్క్ నుండి వారిస్తుంది.
- 2 - సత్యం పలకటం గురించి ఆదేశిస్తుంది మరియు అసత్యం పలకటం గురించి వారిస్తుంది.
- 3 - న్యాయం గురించి ఆదేశిస్తుంది మరియు అన్యాయం నుండి వారిస్తుంది. న్యాయం (అదల్) అంటే ఒకే రకమైన వస్తువుల మధ్య సమానత్వము మరియు వేరువేరు వస్తువుల మధ్య వ్యత్యాసం చూపటం. న్యాయం అంటే కేవలం సమానత్వం కాదు ఏ విధంగానైతే కొందరు పలుకుతున్నారో, వారు ఇలా పలుకుతున్నారు : ఇస్లాం ధర్మం సమానత్వమైన ధర్మము. ఎందుకంటే వేరువేరు వస్తువుల మధ్య సమానత్వము అన్యాయం అవుతుంది. ఇస్లాంలో అన్యాయమునకు స్థానం లేదు. ఆ విధంగా చేసేవాడు పొగడబడడు.
- 4 - అమానత్ గురించి ఆదేశిస్తుంది మరియు ఖియానత్ గురించి వారిస్తుంది.
- 5 - మాట నెరవేర్చడం గురించి ఆదేశిస్తుంది మరియు ద్రోహం నుండి వారిస్తుంది.
- 6 - తల్లిదండ్రుల యెడల మంచిగా మెలగమని ఆదేశిస్తుంది మరియు తల్లిదండ్రుల పట్ల అవిధేయత నుండి వారిస్తుంది.
- 7 - బంధుత్వమును కలపమని ఆదేశిస్తుంది. వారు దగ్గరి బంధువులు. మరియు బంధుత్వమును త్రొందటం నుండి వారిస్తుంది.
- 8 - ఇరుగువారుగు వారితో సద్వ్యవహారం చేయమని ఆదేశిస్తుంది మరియు వారితో దుర్వ్యవహారం నుండి వారిస్తుంది.

సాధారణంగా ఇస్లాం ప్రతీ ఉన్నత నైతికత గురించి ఆదేశిస్తుంది మరియు ప్రతి చెడు నైతికత నుండి వారిస్తుంది. మరియు ప్రతీ సత్కార్యము గురించి ఆదేశిస్తుంది మరియు ప్రతి దుష్కార్యము నుండి వారిస్తుంది.

మహోన్నతుడైన అల్లాహ్ ఇలా సెలవిస్తున్నాడు : {وَالْبَغْيَ وَالْمُنْكَرَ وَالْفَحْشَاءَ وَالْمُنْكَرَ وَالْبَغْيَ} {నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ న్యాయం చేయమని మరియు (ఇతరులకు) మేలు చేయమని మరియు దగ్గరి బంధువులకు సహాయం చేయమని మరియు అశ్శీలత, అధర్మం మరియు దౌర్జన్యాలకు దూరంగా ఉండమని ఆజ్ఞాపిస్తున్నాడు. ఆయన ఈ విధంగా మీకు బోధిస్తున్నాడు, బహుశా మీరు హితబోధ గ్రహిస్తారని.} [నహ్లా : 90]

ఇస్లాం మూలస్థంభాలు

ఇస్లాం మూలస్థంభాలు : దేనిపై ఇస్లాం భవంతి నిర్మితమై ఉన్నదో వాటిని ఇస్లాం మూలస్థంభాలు అంటారు. అవి ఐదు : అవి దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం నుండి ఇచ్చి ఉమర్ రజీయల్లాహు అన్లుమా ఉల్లేఖించిన హదీసులో ప్రస్తావించబడినవి. ఆయన సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా సెలవిచ్చాడు : ఇస్లాం పునాది ఐదు వస్తువులపై ఉంచబడినది. అంటే అల్లాహ్ ఏకేశ్వరోపాసన చేయాలి. ఇంకో ఉల్లేఖనంలో అల్లాహ్ తప్ప వేరే వాస్తవ ఆరాధ్య దైవం లేడని, ముహమ్మద్ ఆయన దాసుడు, ఆయన ప్రవక్త అని

సాక్ష్యం పలకటం,నమాజ్ నెలకొల్పటం,జకాత్ విధిదానం చెల్లించటం,రమజాన్ ఉపవాసాలు ఉండటం మరియు హజ్ చేయటం, ఒక వ్యక్తి హజ్ ను ముందు ప్రస్తావించి రమజాన్ ఉపవాసములను తరువాత ప్రస్తావిస్తే అబ్దుల్లాహ్ ఇబ్నె ఉమర్ అలా కాదు రమజాన్ ఉపవాసాలు ఆతరువాత హజ్ అని పలికారు. మరియు నేను దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం నుండి ఈవిధంగానే విన్నాను అన్నారు.

(1) అల్లాహ్ తప్ప నిజమైన దైవం లేడని, ముహమ్మద్ ఆయన దాసులు మరియు ఆయన ప్రవక్త అని సాక్ష్యం చెప్పడం అంటే: ఈ సాక్ష్యంపై పూర్తి మరియు ఖచ్చితమైన విశ్వాసం కలిగి ఉండటం మరియు ఈ సాక్ష్యాన్ని నాలుకతో పలకటం, అంటే, సాక్షి యొక్క సాక్ష్యం తాను చూసినట్లుగా విశ్వాసం మరియు నమ్మకం కలిగి ఉండాలి. మరియు ఈ సాక్ష్యం ఒకటి కంటే ఎక్కువ ఉన్నప్పటికీ ఒక స్తంభము.

మరియు ఇలా ఎందుకంటే ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం అల్లాహ్ తరుపు నుండి పంపించబడ్డ సందేశహారులు కాబట్టి ఆయన కొరకు దైవదాస్యము గురించి,దైవదౌత్యము గురించి సాక్ష్యం పలకటం అల్లాహ్ తప్ప వేరే వాస్తవ ఆరాధ్య దైవం లేడని సాక్ష్యం పరిపూర్ణం అవటం లోంది.

ఇలా ఎందుకంటే ఈ రెండు సాక్ష్యాలు కర్మలు సరిఅవటానికి, ఆమోదానికి ఆధారము, ఎందుకంటే అల్లాహ్ పట్ల చిత్తశుద్ధి లేకుండా, ఆయన ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) అనుసరణ లేకుండా ఏ కార్యమూ సరికాదు మరియు ఆమోదించబడదు.

కావున అల్లాహ్ కొరకు చిత్తశుద్ధితోనే లా యిలాహ ఇల్లాహ్ సాక్ష్యము పలకటం నిజమవుతుంది మరియు ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం అనుసరణ ద్వారా ముహమ్మద్ అల్లాహ్ దాసుడు అని,ఆయన ప్రవక్త అని సాక్ష్యం పలకటం నిజమవుతుంది.

ఈ గొప్ప సాక్ష్యం యొక్క ఫలాలు : మనస్సును,స్వయాన్ని సుష్టిరాసుల దాస్యం నుండి మరియు ప్రవక్తతరుల అనుసరణ నుండి స్వేచ్ఛనీసగటం.

2 - నమాజును నెలకొల్పటం : దాన్ని దాని సమయాల్లో,దాని సంపూర్ణ పద్ధతిలో నిలకడగా ఆచరించటం ద్వారా మహోన్నతుడైన అల్లాహ్ ను ఆరాధించటం.

దాని ఫలాలు : హృదయం విశాలమవటం,కంటిదలవ ప్రాప్తించటం,అశ్శలత,చెడుల నుండి నివారించటం.

3 - జకాత్ చెల్లించటం : జకాత్ యోగ్యత గల సంపదలలో నుంచి అనివార్య పరిమాణమును ఖర్చు చేయటం ద్వారా అల్లాహ్ ఆరాధన చేయటం.

దాని ఫలాలు : దుష్ట గుణాల (పిసినారితనం) నుండి మనస్సు శుద్ధి అవటం మరియు ఇస్లాం,ముస్లిముల అవసరాలను తీర్చటం.

4 - రమజాను మాసపు ఉపవాసములు ఉండటం : రమజాను దినంలో అన్న పానీయాల నుండి ఆగి అల్లాహ్ ఆరాధన చేయటం.

దాని ఫలాలలో నుంచి : అల్లాహ్ మన్నతను ఆశిస్తూ ఇష్టకరమైన వస్తువులను వదలటం పై మనస్సును అదుపులో ఉంచటం.

5 - బైతుల్లాహ్ హజ్ చేయటం : హజ్ కార్యాలను నెలకొల్పటం కొరకు కాబతుల్లాహ్ వైపు ప్రయాణమును పూనుకుని అల్లాహ్ ఆరాధన చేయటం.

దాని ఫలాలలో ఒకటి: సర్వశక్తిమంతుడైన అల్లాహ్ కి విధేయతతో ఆర్థిక మరియు శారీరక శ్రమ చేయడానికి ఆత్మను మచ్చిక చేసుకోవడం, మరియు ఈ కారణంగా హజ్ సర్వశక్తిమంతుడైన అల్లాహ్ మార్గంలో ఒక రకమైన పవిత్రయుద్ధం.

ఈ మూలస్తంభాల కొరకు మేము ప్రస్తావించిన ఫలాలు,మేము ప్రస్తావించని ఫలాలు ఉమ్మతీ ను పరిశుభ్రమైన,స్వచ్ఛమైన ఇస్లామీయ ఉమ్మతీ గా తీర్చిదిద్దతాయి. అది అల్లాహ్ కొరకు సత్యధర్మముతో ఆరాధన చేస్తుంది మరియు సృష్టి పట్ల న్యాయపరంగా,నీతి పరంగా వ్యవహారం చేస్తుంది.ఎందుకంటే ఇవి కాకుండా ఇస్లాంలోని ఇతర నియమాలు ఈ మూలస్తంభాల మెరుగుదల వలన మెరుగు అవుతాయి. మరియు ఉమ్మతీ యొక్క పరిస్థితులు దాని ధర్మం యొక్క వ్యవహారం మెరుగుదల వలన మెరుగువుతాయి. మరియు అది తన ధర్మం యొక్క వ్యవహారాల మెరుగుదల కోల్పోయినంతగా దాని పరిస్థితుల మెరుగుదలను కోల్పోతుంది.ఎవరైతే దానిని స్పష్టంగా తెలుసుకోదలచారో వారు అల్లాహ్ యొక్క ఈ వాక్యమును చదవాలి: {وَأَنَّ أَهْلَ الْفَرَىٰ آمَنُوا وَاتَّقُوا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَكِن كَفَرُوا فَآخَذْنَا لَهُم بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ أَفَأَمَّنَ أَهْلُ الْفَرَىٰ أَنَّ بِيَابَهُمْ بَأْسُنَا بَيَاتًا وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ أَمْ لِي أَلَمْتُ الْأَعْيُنَ وَأَنَّا نَسُفُّهَا فَمَا تَكْفُرُ يَا قَوْمِ أَلَيْسَ لَنَا بِبُرْهَانٍ مِّنَ السَّمَاءِ نَزَّلْنَاهُ بِالسَّبْعِ الْمَثَابَاتِ وَإِنَّا لَنَنزِيلُنَّ الْفُرْقَانَ نَضِلَّ الْغَالِينَ} {ఈ బస్తీలో నివసించే వాళ్ళిగనక విశ్వసించి, భయభక్తులతో మెరిగి ఉన్నట్లయితే మేము వాళ్ళ కోసం భూమ్యాకాశాల శుభాల (ద్వారాల) ను తెరిచేవాళ్ళం. కాని వాళ్ళు దిక్కారానికి పాల్పడ్డారు. అందువల్ల వారి (చెడు) సంపాదనకు కారణంగా మేము వాళ్ళను పట్టుకున్నాము. అయినప్పటికీ ఈ బస్తీల వాళ్ళ రాత్రివేళ నిద్రపోతున్నప్పుడు తమపై మా శిక్ష వచ్చి వీరుదని నిశ్చింతగా ఉన్నారా? ఏమిటి, పొద్దుక్కుతుండగా తాము ఆటపాటల్లో నిమగ్నులై ఉన్నప్పుడు (హటాతుగా) మా ఆపద విరుచుకుపడుతుందన్న భయం ఈ బస్తీల వాళ్ళకు బోత్తిగా లేదా? ఏమిటి, వాళ్ళు అల్లాహ్ ఈ వ్యూహం గురించి నిశ్చింతగా ఉన్నారా? నష్టపోయే వారు తప్ప మరొకరెవరూ అల్లాహ్ వ్యూహం గురించి నిర్లక్ష్యంగా ఉండరు.}[అల్ ఆరాఫ్ : 96-99]

చరిత్రను పరిశీలిస్తే, హేతుబద్ధతకులకు ఒక గుణ పారం, హృదయాలపై ముసుగు లేనివారికి చాలా అంతర్దృష్టి ఉంటుంది. అల్లాహుల్ ముస్సతీన్

*

ఇస్లామీయ అఖీద పునాదులు

ఇస్లాం ధర్మము మేము ఇంతకు ముందు స్పష్టపరచినట్లుగా విశ్వాసం మరియు షరీఅ (ధర్మశాసనం) పేరు. మరియు మేము దాని శాసనాలను సూచించినాము. దాని శాసనాల పునాదిగా ఘుమారు చేయబడి దాని మూల స్తంభాలను మేము ప్రస్తావించాము.

ఇస్లామీయ అఖీద విషయానికొస్తే దాని పునాదులు : అల్లాహ్ పై విశ్వాసం,ఆయన దూతలపై,ఆయన గ్రంథములపై,ఆయన ప్రవక్తలపై,పరలోకంపై,మంచి,చెడు విధివ్రాతలపై విశ్వాసం.

అల్లాహ్ యొక్క గ్రంథము మరియు ఆయన ప్రవక్త విధానము ఈ పునాదుల గురించి ఆధారాలుగా ఉన్నవి.

అల్లాహ్ తన గ్రంథములో ఇలా సెలవిస్తున్నాడు : {الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَكَانُوا لِلَّهِ وَاللَّيْلِ وَالنَّجْمِ وَالشَّجَرِ وَالْحَائِطِ وَالنَّجْمِ وَالشَّجَرِ وَالْحَائِطِ وَالنَّجْمِ وَالشَّجَرِ وَالْحَائِطِ} {మీరు మీ ముఖములను తూర్పు దిక్కుకో,పడమర దిక్కుకో తిప్పటమే సదాచరణ కాదు. సదాచరణ అంటే అల్లాహ్ ను,అంతిమ దినాన్ని,దైవదూతలనూ,దైవగ్రంథాన్ని,దైవప్రవక్తలనూ విశ్వసించటం.}[అల్ బఖర : 177]మరియు విధివ్రాత గురించి ఆయన ఇలా సెలవిస్తున్నాడు : {إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَاحِدَةٌ كَلِمَةً بِلَيْسَ} {నిశ్చయంగా మేము ప్రతి దానిని ఒక

విధివ్రాత తో సృష్టించాము. మరియు మా ఆజ్ఞ కేవలం ఒక్కటే చాలు,కనురెప్పపాటుది,(అది అయిపోతుంది).[అల్ ఖమర్ : 49-50]దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం యొక్క సున్నత్ లో, ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ను జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలాం విశ్వాసం గురించి అడిగినప్పుడు ఆయన ప్రతిస్పందనగా ఇలా అన్నారు:విశ్వాసం అంటే నీవు అల్లాహ్ పై,ఆయన దూతలపై,ఆయన గ్రంథములపై,ఆయన ప్రవక్తలపై మరియు అంతిమ దినంపై విశ్వాసమును చూపటం మరియు నీవు విధివ్రాతపై దాని మంచి,చెడుపై విశ్వాసము చూపటం.

*

మహోన్నతుడైన అల్లాహ్ పై విశ్వాసం చూపటం.

ఇక అల్లాహ్ పై విశ్వాసం అన్నది నోటుగు విషయాలను కలిగి ఉంటుంది :

మొదటి విషయం : మహోన్నతుడైన అల్లాహ్ ఉనికిపై విశ్వాసం :

స్వభావం (పితృత్),బుద్ధి (అఖ్ల్),షరీఅత్,అనుభూతి (హిస్స్) మహోన్నతుడైన ఆయన ఉనికిని సూచిస్తున్నవి.

1- పరిశుద్ధుడైన,మహోన్నతుడైన అల్లాహ్ ఉనికిపై స్వాభావిక సూచన : నిశ్చయంగా ప్రతీ జీవి తన సృష్టికర్త గురించి ముందస్సూ ఎటువంటి పరిశీలన,జ్ఞానం లేకుండానే తన సృష్టికర్తపై స్వాభావిక విశ్వాసంతో జన్మిస్తుంది. అతని హృదయంపై ఆ స్వభావము నుండి మరల్చే దానితో ఎవరైన ప్రభావం చూపితే తప్ప అది ఆ స్వభావము నుండి మరలదు.ఎందుకంటే దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా సెలవిచ్చి ఉన్నారు : జన్మించే ప్రతీ పిల్లవాడు స్వభావంపై జన్మిస్తాడు. కాని అతని తల్లిదండ్రులు అతనిని యూదునిగా లేదా క్రైస్తవునిగా లేదా మజసీగా మార్చివేస్తారు.

2- సర్వశక్తిమంతుడైన అల్లాహ్ ఉనికిపై హేతుబద్ధత (బుద్ధి) యొక్క సూచన విషయానికొస్తే, ఈ జీవులు, ముందు మరియు తరువాత, వాటిని సృష్టించిన సృష్టికర్తను కలిగి ఉండాలి, ఎందుకంటే అవి తమంతట తాముగా ఉనికిలోకి రావు, లేదా అనుకోకుండా అకస్మాత్తుగా ఉనికిలోకి రావు.

అది తనంతట తానుగా ఉనికిలోకి రావటం అసాధ్యం, ఎందుకంటే ఏదైనా వస్తువు తనను తాను సృష్టించుకోదు, ఎందుకంటే దాని ఉనికికి ముందు అది ఉనికిలో లేదు, అలాంటప్పుడు అది సృష్టికర్త ఎలా అవుతుంది?!

మరియు అది అకస్మాత్తుగా ఉనికిలోకి రావటం కూడా సాధ్యం కాదు. ఎందుకంటే ప్రతీ ఉనికిలోకి వచ్చే వాడి కొరకు తప్పనిసరిగా ఉనికిలోకి తెచ్చేవాడు ఉండాలి.ఈ అద్భుతమైన వ్యవస్థపై దాని ఉనికి, సామరస్యపూర్వక సామరస్యం, కారణాలు మరియు మూల కారణాల మధ్య, మరియు ఒకదానితో మరొకటి ఉన్న జీవుల మధ్య సమన్వయమైన సంబంధం ఉన్నందున, వాటి ఉనికి యాదృచ్ఛికం కావడం ఖచ్చితంగా నిషేధించబడింది, ఎందుకంటే యాదృచ్ఛికంగా ఉన్నది దాని ఉనికి యొక్క మూలలో ఉన్న ఒక వ్యవస్థపై కాదు, కాబట్టి అది మనుగడ సాగించి అభివృద్ధి చెందితే అది ఎలా క్రమబద్ధంగా ఉంటుంది?!

ఈ జీవులు తమంతట తాముగా మనుగడ సాగించలేకపోతే, అవి యాదృచ్ఛికంగా మనుగడ సాగించలేకపోతే, వాటిని ఉనికిలో తీసుకుని వచ్చేవాడు ఉండాలి, ఆయనే సర్వలోకాలకు ప్రభువైన అల్లాహ్.

మహోన్నతుడైన అల్లాహ్ సూరతు-తూర్ లో ఈ హేతుబద్ధమైన ఆధారము మరియు నిశ్చయాత్మక రుజువును పేర్కొన్నాడు, అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు :{مَنْ خَلَقَ مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَلْبَابُ} వారు ఏ (సృష్టికర్త) లేకుండానే సృష్టించబడ్డారా? లేక వారే సృష్టికర్తలా?[తూర్ : 35]అంటే సృష్టికర్త లేకుండా వారు సృష్టించబడలేదు. మరియు వారు స్వయంగా సృష్టించబడలేదు. కావున ఋజువయ్యేదేమిటంటే వారి సృష్టికర్త ఉన్నాడు ఆయనే మహిమాన్వితుడైన,మహోన్నతుడైన అల్లాహ్.అందుకనే జబైర్ ఇబ్ని ముతీఇమ్ రజియల్లాహు అన్లు దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం గారు సూరతు తూర్ చదువుతూ ఈ ఆయతులకు చేరుకున్నప్పుడు విని :{مَنْ خَلَقَ مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَلْبَابُ وَالْأَرْضُ بَلْ لَا يُوقِنُونَ أَمْ عِنْدَهُ خَزَائِنُ رَحْمَتِي رَبِّ أَمْ لَهُ الْأَنْبَاءُ} {వారు ఏ సృష్టికర్త లేకుండానే సృష్టించబడ్డారా? లేక వారే సృష్టికర్తలా? లేక వారు ఆకాశాలను మరియు భూమిని సృష్టించారా? అలా కాదు, వారికి విశ్వాసం లేదు. లేదా వారి దగ్గర నీ ప్రభువు కోశాగారాలు ఏవైనా ఉన్నాయా? లేక వారు వాటికి అధికారులా?}[అత్తూర్ :35-37]

ఆ సమయమున జబైర్ ముప్రీక్ గా ఉన్నారు ఇలా పలికారు : "నా హృదయం ఉప్పొంగింది, ఇస్లాం నా హృదయంలో నాటుకోవడం ఇదే మొదటిసారి".

దీనిని వివరించడానికి మేము ఒక ఉదాహరణ ఇద్దాం: చుట్టూ ఉద్యానవనాలు మరియు కాలువలు ప్రవహించే ఒక గొప్ప భవనం ఉందని మరియు భవనం మంచాలు మరియు తివాచీలతో అలంకరించబడి, వివిధ రకాల అలంకరణ వస్తువులతో అమర్చబడిందని ఎవరైనా మీకు తెలియజేస్తే,ఈ భవనం దాని అన్ని లక్షణాలతో తనంతట తానుగా ఉనికిలోకి వచ్చిందని, లేదా సృష్టికర్త లేకుండా అకస్మాత్తుగా ఉనికిలోకి వచ్చిందని మీకు ఎవరైన చెబితే, అప్పుడు మీరు వెంటనే దానిని తిరస్కరించి అబద్ధం అని చెబుతారు మరియు దానిని మూర్ఖత్వమైన మాటగా భావిస్తారు.ఈ సువిశాల ప్రపంచం తన భూమి, ఆకాశాలు మరియు పరిస్థితులతో, దాని ప్రత్యేకమైన మరియు వీంతో అమరికతో తనను తాను ఎలా సృష్టించుకోగలదు లేదా దానిని సృష్టించే వారు లేకుండా ఉనికిలోకి ఎలా వస్తుంది?13- అల్లాహ్ ఉనికి గురించి షరయీ సూచన ఇది: షరలోక గ్రంథాలన్నీ చెబుతున్నాయి (రుజువులు ఇస్తున్నాయి), మరియు ఆ పుస్తకాలలో మానవుల శ్రేయస్సు మరియు మంచితనంపై ఆధారపడిన ఆజ్ఞలు కూడా సర్వజ్ఞుడైన ప్రభువు తరుపు నుండి తన సేవకుల మంచితనం మరియు ఆసక్తులు గురించి అని రుజువు చేస్తున్నాయి.ఆ పుస్తకాల్లోని విశ్వాసం గురించి సమాచారం, దాని సత్యాన్ని ప్రపంచం అంగీకరించడం, తన సమాచారాన్ని ఉనికిలోకి తీసుకురావడానికి సామర్థ్యం ఉన్న ప్రభువు నుండి వచ్చినదని రుజువు చేస్తుంది.

4- అల్లాహ్ ఉనికిపై చైతన్యం కలిగించే ఆధారాలు రెండు విధాలుగా ఉన్నవి :

వాటిలో ఒకటి : దుఆ చేసేవారి దుఆలు అంగీకరించబడతాయని మరియు బాధలో ఉన్న ప్రజల కోరికలు నెరవేరుతాయని మేము వింటున్నాము మరియు చూస్తున్నాము. అవి అల్లాహ్ ఉనికి పై సూచించే ఖచ్చితమైన ఆధారాలు, అల్లాహ్ త ఆలా ఇలా సెలవిస్తున్నాడు :{وَلَوْ كُنَّا إِلهًا نَدْعُهُمْ لَأَسْتَفْتِيَهُمْ} అంతకు ముందు నూహ్ మొర పట్టుకున్నప్పటి సమయాన్ని గుర్తు చేసుకోండి. మేము అతని మొరను ఆలకించి ఆమోదించాము.[అంబియా : 76]మరియు మహోన్నతుడైన అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు:ఆ సందర్భమును జ్ఞప్తికి తెచ్చుకోండి. అప్పుడు మీరు మీ ప్రభువును మొరపెడుతూ వేడుకుంటారు. అప్పుడు ఆయన మీ మొరను ఆలకించాడు.[అన్బాల్ : 9]

సహీహ్ బుఖారీలో అనస్ బిన్ మాలిక్ రజియల్లాహు అన్హు ఉల్లేఖనం ఇలా ఉన్నది. ఆయన ఇలా తెలిపారు : ఒక పల్లెటూరి బైతు జుమా రోజు దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఖుత్బా ఇస్తుండగా వచ్చి ఇలా పలికాడు : "ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్త! డబ్బు నాశనమైపోయింది. పిల్లలు ఆకలితో అలమటిస్తున్నారు, మా కోసం అల్లాహ్ ను ప్రార్థించండి, అప్పుడు మీరు మీ రెండు చేతులు పైకెత్తి ప్రార్థించారు, అప్పుడు మేఘాలు పర్వతాల వలె పెరిగాయి మరియు మీరు మిమ్మర్ నుండి కూడా కిందకు రాలేదు, మీ గడ్డం మీద వర్షపు నీరు పడటం నేను చూశాను.

రెండవ జుమా నాడు అదే పల్లెటూరి బైతు లేదా మరో వ్యక్తి లేచి నిలబడి ఇలా పలికాడు : ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్త ఇళ్ళులు నాశనమైపోయాయి, సంపద మునిగిపోయింది. కావున మీరు మా కొరకు అల్లాహ్ తో ప్రార్థించండి. అప్పుడు ఆయన సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం తన రెండు చేతులు పైకెత్తి ఇలా ప్రార్థించారు : «اللَّهُمَّ حَوَالِنَا وَلَا عَلَيْنَا» "ఓ అల్లాహ్! మా దుట్టూ వద్ద కురిపించు, మాపై వర్షం కురిపించు". ఆయన ఏ వైపు సైగ చేసేవారో ఆ వైపు మేఘాలు విచ్చిన్నం అయిపోయేవి.

నిజ హృదయంతో అల్లాహ్ పట్ల శ్రద్ధ వహించి, ప్రార్థనను అంగీకరించే షరతులను నెరవేర్చే వారి ప్రార్థనలు అంగీకరించబడతాయని నేటికీ ఇది కనిపిస్తుంది మరియు స్వయం సృష్టమవుతుంది.

వాటిలో రెండవ విధం : మొజిబాత్ (అద్భుతాలు) అని పిలువబడే ప్రవక్తల సంకేతాలు మరియు ప్రజలు చూసే లేదా విన్నవి కూడా ఆ ప్రవక్తలను పంపించిన అల్లాహ్ తఆలా ఉనికికి ఖచ్చితమైన మరియు తిరుగులేని సాక్ష్యాలు, ఎందుకంటే ఈ మొజిబాత్ లు మానవాళి శక్తి యొక్క పరిమితులకు అతీతమైనవి, అల్లాహ్ తన ప్రవక్తలను ధృవీకరించడానికి మరియు వారికి సహాయం చేయడానికి మరియు సహకరించడానికి వెల్లడిస్తాడు.

దీనికి ఉదాహరణ మూసా అలైహిస్సలాం గారి మొజిబా అల్లాహ్ తన కర్రను సముద్రం మీద కొట్టమని ఆయనను ఆజ్ఞాపించినప్పుడు, అతను కర్రను కొట్టినప్పుడు, సముద్రంలో పన్నెండు పొడి మార్గాలు ఏర్పడ్డాయి మరియు నీరు వాటి మధ్య పర్వతంలా నిలబడింది, అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {أَضْرِبْ بِعَصَاكَ الْبَحْرَ فَانْفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فَرَقٍ كَأَطْوَادِ الْعُظْمِ} అప్పుడు మేము మూసాకు : "నీ చేతి కర్రతో సముద్రాన్ని కొట్టు!" అని వహీ ద్వారా తెలిపాము. అప్పుడది హఠాత్తుగా చీలిపోయింది, దాని ప్రతిభాగం ఒక మహా పర్వతం మాదిరిగా అయిపోయింది. [అష్షురా : 63] రెండవ ఉదాహరణ: ఈసా అలైహిస్సలాం గారి అద్భుతం. అల్లాహ్ ఆజ్ఞ మేరకు ఆయన మృతులను జీవింపజేసేవారు మరియు వారిని వారి సమాధుల నుండి లేపేవారు, అల్లాహ్ ఆయన గురించి ఇలా సెలవిచ్చాడు : {وَأَحْيَى الْمَوْتَى بِإِذْنِ اللَّهِ} {మరియు అల్లాహ్ ఆజ్ఞ మేరకు నేను మృతులను జీవింపజేస్తాను.} [అల్ ఇన్షాన్ : 49] మరియు ఇలా సెలవిచ్చాడు : {وَأَنزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنبَتْنَا فِيهَا نَخِيلًا وَإِذْ يَسْتَفْتِيكُم فِي الدِّينِ قُلْ إِنِّي لَأَنبَأُكُمْ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ} {మరియు అప్పుడు నీవు నా ఆజ్ఞ ప్రకారము మృతులను బయటకు తీసేవాడివి} [మూయద : 110] మూడవ ఉదాహరణ: మన ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం యొక్క మొజిబా ఏమిటంటే, ఖుర్రేషీలు మిమ్మల్ని ఒక సంకేతం (అద్భుతం) కోసం అడిగినప్పుడు, మీరు చంద్రుడి వైపు సైగ చేశారు. అప్పుడు అది రెండు ముక్కలుగా వేరైపోయింది. దాన్ని ప్రజలు చూశారు. దాని గురించి వర్ణిస్తూ అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {فَرَبَّتِ السَّاعَةُ وَأَنْشَقَّتْ} {ప్రళయం దగ్గరపడింది. చంద్రుడు చీలిపోయాడు. ఒకవేళ విళ్ళు ఏదైనా మహిమను చూసినా, దాన్నుండి ముఖం త్రిప్పుకుంటారు. పూర్వం నుండి జరుగుతూ వస్తున్న మాయాజాలమే కదా ఇది అనంటారు.} [అల్ ఖమర్ : 1-2]

అల్లాహ్ తన ప్రవక్తల కొరకు సహాయంగా, సహకారంగా వెల్లడించే ఈ ఇంద్రియ సూచనలు అల్లాహ్ ఉనికిపై ఖచ్చితంగా సూచించే సూచన.

అల్లాహ్ పై విశ్వాసం విషయంలో ఇమిడి ఉన్న రెండవ విషయం : ఆయన రుబూబియత్ పై నిశ్వాసం అంటే ఆయన ఒక్కడే ప్రభువు. ఆయనకి భాగస్వామి లేదా సహాయకుడు ఎవరూ లేరు.

మరియు ప్రభువు (రబ్) ఎవరంటే ఎవరి కొరకైతే సృష్టించటం, సామ్రాజ్యాధికారం, ఆదేశం ప్రత్యేకమో అతనే. కావున అల్లాహ్ తప్ప ఇంకెవరు సృష్టికర్త లేడు, ఆయన తప్ప యజమాని లేడు, ఆయనకు తప్ప ఇంకెవరికీ ఎటువంటి ఆదేశం లేదు. అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْإِمْرُ} {వినండి! సృష్టి ప్రక్రియ ఆయన స్వంతం, ఆజ్ఞాపన ఆయన నొత్తు} [అల్ అరాఫ్ : 54] మరియు ఇలా సెలవిచ్చాడు : {لَيْسَ لَهِ الْمُلْكُ الْكُلُّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِن شَيْءٍ} {ఈ అల్లాహ్ యే మీ ప్రభువు. విశ్వసామ్రాజ్యాధికారం ఆయనదే. ఆయన్ని వదిలి మీరు ఎవరెవరిని పిలుస్తున్నారో వారు ఖర్చారపు టింకపై ఉండే పొరకు కూడా యజమానులు కారు.} [షాతిర్ : 13]

సృష్టిలోంచి ఎవరు కూడా అల్లాహ్ సుబహానహువ తఆలా యొక్క రబూబియత్ ను తిరస్కరించలేదు. కాని ఎవరికైతే అహంకారం ఉన్నదో వారు తప్ప. వారికి తాము పలికే వాటిపైనే నమ్మకం ఉండేది కాదు. ఎలాగైతే ఫిర్బెన్ యొక్క ఈ మాటలతో వెల్లడౌతుంది. అతడు తన జాతి వారిని ఉద్దేశించి ఇలా పలికాడు : {నేను మీ యొక్క గొప్ప ప్రభువును} [నాజిఆత్ : 24]. మరియు ఇలా పలికాడు : {ఓ ప్రముఖులారా నేను తప్ప మీకు మరో దేవుడున్నాడన్న సంగతి నాకు తెలియదు.} [అల్ ఖసన్ : 38], కాని ఇది ఎటువంటి విశ్వాసంతో కూడుకున్నది కాదు.

అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {నిజానికి వారి మనసులు (సత్యాన్ని) నమ్మినప్పటికీ అన్యాయం, అహంకారంతో వారు దాన్ని త్రోసేపుచ్చారు} [అన్ నమ్ : 14]

మరియు మూసా అలైహిస్సలాం ఫిర్బెన్ తో ఇలా పలికారు ఆయన గురించి అల్లాహ్ ఖుర్ఆన్ లో ఇలా వివరించాడు : {గుణపారంతో కూడుకున్న ఈ సూచనలను భూమ్యాకాశాల ప్రభువు తప్ప మరొకరెవరూ అవతరింపజేయలేదన్న విషయం నీకు తెలుసు. ఓ ఫిర్బెన్ నిశ్చయంగా నువ్వు వినాశానికి గురయ్యావని నేను భావిస్తున్నాను} [అల్ ఇస్రా : 102],

ఇందుకారణంగానే ముప్రకులు అల్లాహ్ యొక్క ఉలూహియత్ లో సాటి కల్పించటంతో పాటు అల్లాహ్ రుబూబియత్ ను అంగీకరించే వారు. అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు :

{قُلْ لِمَنِ الْأَرْضُ وَمَنْ فِيهَا إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ قُلْ قُلْ لِمَنِ السَّمَاءُ وَمَنْ فِيهَا إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ قُلْ قُلْ لِمَنِ السَّمَاءُ وَمَنْ فِيهَا إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ} {"భూమి మరియు అందులో ఉన్న సమస్త వస్తువులు ఎవరివో మీకే గనక తెలిసి ఉంటే చెప్పండి?" అని (ఓ ప్రవక్తా!) వారిని అడుగు. "అల్లాహ్ వే" అని వారు పెంటనే సమాధానం ఇస్తారు. "మరయితే మీరు హితబోధను ఎందుకు గ్రహించటం లేదు?" అని అడుగు. "సప్తాకాలకు, మహోన్నతమైన (అర్చ్) పీఠానికి అధిపతి ఎవరు?" అని వారిని ప్రశ్నించు. "అల్లాహ్ యే" అని వారు జవాబిస్తారు. "మరలాంటప్పుడు మీరెందుకు భయపడరు?" అని వారిని (నిలదీసి) అడుగు. సమస్త విషయాల సార్వభౌమత్వం ఎవరి చేతుల్లో ఉందో, శరణు ఇచ్చేవాడెవడో,

ఎవరికి వ్యతిరేకంగా ఏ శరణా లభించదో - ఆయనెవరో మీకు తెలిసి ఉంటే చెప్పండి? అని (ఓ ప్రవక్త!) వారిని అడుగు. "అల్లాహ్ మాత్రమే" అని వారు చెబుతారు. "మరేతే మీరు ఎలా మోసపోతున్నారు?" అని (ఓ ప్రవక్త!) వారికి చెప్పు.

[అల్ మూమినున్:84-89]

మహోన్నతుడైన అల్లాహ్ ఇలా సెలవిస్తున్నాడు:-{وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ} {ఒకవేళ, నీవు వారితో: "భూమ్యాకాశాలను ఎవరు సృష్టించారు?" అని అడిగితే! వారు తప్పక: "వాటిని సర్వశక్తిమంతుడు, సర్వజ్ఞుడు సృష్టించాడు" అని అంటారు.}[జుబ్బున్ : 9]అల్లాహ్ సెలవిచ్చాడు:{وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ لِيُقُولُنَّ اللَّهُ فَآتَىٰ بُرْهَانَ اللَّهِ} {మరియు నీవు: "వారిని ఎవరు సృష్టించారు?" అని వారితో అడిగినప్పుడు, వారు నిశ్చయంగా: "అల్లాహ్!" అని అంటారు. అయితే వారు ఎందుకు మోసగింప బడుతున్నారు (సత్యం నుండి మరలింపబడుతున్నారు)?}[జుబ్బున్ : 87]మరియు అల్లాహ్ యొక్క ఆదేశం అమై కొనీ మరియు అమై షరయీ లో జతఅయి ఉంటుంది. వివిధంగానైతే ఆయన తన విజ్ఞతకు తగిన విధంగా తాను కోరుకున్న విధంగా విశ్వం యొక్క పర్వలోచన చేసి అందులో నిర్ణయాలు తీసుకుంటాడో అదేవిధంగా తన విజ్ఞతకు తగిన విధంగా ఆరాధనలను నిర్ణయించి,వ్యవహారాల అదేశాలను జారి చేసి అందులో శాసకుడవుతాడు.కావున ఎవరైతే ఆరాధనలను ధర్మబద్ధం చేసి వానిగా లేదా వ్యవహారాలలో న్యాయనిర్ణేతగా అల్లాహ్ తో పాటు వేరేవారిని చేసుకుంటాడో ఆయనతో పాటు సాటి కల్పించాడు. అతని విశ్వాసం రూఢీ అవ్వదు.

అల్లాహ్ పై విశ్వాసం విషయంలో ఇమిడి ఉన్న మూడవ విషయం : ఆయన ఉలూహియత్ ను విశ్వసించటం అంటే ఆయన ఒక్కడే నిజఆరాధ్య దైవమే,ఆయన తో పాటు ఎవరు సాటి లేరని విశ్వసించటం. ఇలాహ్ అన్న పదము మాలూహ్ అంటే ఇష్టతతో,గౌరవంతో ఆరాధింపబడేవాడు అని అర్థము.

అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {మీ అందరి ఆరాధ్య దైవం ఒకే ఆరాధ్య దైవం. ఆయన తప్ప మరో ఆరాధ్య దైవం లేనేలేదు. ఆయన అపార కరుణామయుడు,పరమ కృపాశీలుడు.} [అల్ బఖర : 163]وَقَالَ تَعَالَىٰ: {سُبْحَانَ اللَّهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ} [అల్ బఖర : 163]

18: {إِنَّ عِزْرَانَ} {అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : నిశ్చయంగా, ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యనీయుడు లేడని, అల్లాహ్, దైవదూతలు మరియు జ్ఞానవంతులు సాక్ష్యమిచ్చారు; ఆయనే న్యాయపరిరక్షకుడు. ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యనీయుడు లేడు! ఆయన సర్వ శక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు. [అలి ఇబ్రాహీమ్ : 18]అల్లాహ్ తో పాటు ఆరాధ్యదైవంగా చేసుకుని ఆయనను వదిలి పూజించడే ప్రతి దాని ఉలూహియత్ అవాస్తవము. అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا مَعَ اللَّهِ أُشْرَكَاءَ ۚ لَهُ الْحُكْمُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۖ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَعَ اللَّهِ شُرَكَاءَ ۖ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ} [అలి ఇబ్రాహీమ్ : 18] {إِنَّ عِزْرَانَ} {అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : నిశ్చయంగా, ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యనీయుడు లేడని, అల్లాహ్, దైవదూతలు మరియు జ్ఞానవంతులు సాక్ష్యమిచ్చారు; ఆయనే న్యాయపరిరక్షకుడు. ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యనీయుడు లేడు! ఆయన సర్వ శక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు. [అలి ఇబ్రాహీమ్ : 18]అల్లాహ్ తో పాటు ఆరాధ్యదైవంగా చేసుకుని ఆయనను వదిలి పూజించడే ప్రతి దాని ఉలూహియత్ అవాస్తవము. అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا مَعَ اللَّهِ أُشْرَكَاءَ ۚ لَهُ الْحُكْمُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۖ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَعَ اللَّهِ شُرَكَاءَ ۖ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ} [అలి ఇబ్రాహీమ్ : 18]

62: {الْحَجُّ لِلَّهِ وَالْحَقُّ لِلَّهِ ۗ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ} {అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : నిశ్చయంగా, ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యనీయుడు లేడని, అల్లాహ్, దైవదూతలు మరియు జ్ఞానవంతులు సాక్ష్యమిచ్చారు; ఆయనే న్యాయపరిరక్షకుడు. ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యనీయుడు లేడు! ఆయన సర్వ శక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు. [అలి ఇబ్రాహీమ్ : 18]అల్లాహ్ తో పాటు ఆరాధ్యదైవంగా చేసుకుని ఆయనను వదిలి పూజించడే ప్రతి దాని ఉలూహియత్ అవాస్తవము. అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا مَعَ اللَّهِ أُشْرَكَاءَ ۚ لَهُ الْحُكْمُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۖ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَعَ اللَّهِ شُرَكَاءَ ۖ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ} [అలి ఇబ్రాహీమ్ : 18]

62: {الْحَجُّ لِلَّهِ وَالْحَقُّ لِلَّهِ ۗ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ} {అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : నిశ్చయంగా, ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యనీయుడు లేడని, అల్లాహ్, దైవదూతలు మరియు జ్ఞానవంతులు సాక్ష్యమిచ్చారు; ఆయనే న్యాయపరిరక్షకుడు. ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యనీయుడు లేడు! ఆయన సర్వ శక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు. [అలి ఇబ్రాహీమ్ : 18]అల్లాహ్ తో పాటు ఆరాధ్యదైవంగా చేసుకుని ఆయనను వదిలి పూజించడే ప్రతి దాని ఉలూహియత్ అవాస్తవము. అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا مَعَ اللَّهِ أُشْرَكَاءَ ۚ لَهُ الْحُكْمُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۖ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَعَ اللَّهِ شُرَكَاءَ ۖ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ} [అలి ఇబ్రాహీమ్ : 18]

అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : అయినా వారు ఆయనకు బదులుగా ఏమీ సృష్టించలేని మరియు తామే సృష్టించబడిన వారిని ఆరాధ్య దైవాలగా చేసుకున్నారు. మరియు వారు తమకు తాము ఎట్టి నష్టం గానీ, లాభం గానీ చేసుకోజాలరు. మరియు వారికి మరణం మీద గానీ, జీవితం మీద గానీ మరియు పునరుత్థాన దినం మీద గానీ, ఎలాంటి అధికారం లేదు. [ఘుర్రాన్ : 3] అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {వారితో ఇలా అను: "అల్లాహ్ ను వదిలి మీరు ఎవరినైతే, (ఆరాధ్య దైవాలగా) భావిస్తున్నారో, వారిని పిలిచి చూడండి!" ఆకాశాలలో గానీ మరియు భూమిలో గానీ రవ్వ (పరమాణువు) అంత వస్తువు పై కూడా వారికి అధికారం లేదు. మరియు వారికి ఆ రెండింటిలో ఎలాంటి భాగస్వామ్యమూ లేదు. మరియు ఆయనకు వారిలో నుండి ఎవ్వడూ సహాయకుడునూ కాదు. ఆయన వద్ద ఆయన అనుమతించిన వారి కొరకు తప్ప - (ఒకరి) సిపాఠసు (ఇంకొకరికి) ఏమాత్రం ఉపకరించదు.} [సబా : 22-23]192-191: {الاعراف} {وَقَالَ تَعَالَىٰ: {إِنَّ شَرَّكُمْ مِمَّنْ لَا يَخْلُقُ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ وَلَا يَسْتَظِلُّونَ لَهْمُ نَصْرًا وَلَا أَنفُسُهُمْ يَنْصُرُونَ} [అలి ఇబ్రాహీమ్ : 18]

అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {వారితో ఇలా అను: "అల్లాహ్ ను వదిలి మీరు ఎవరినైతే, (ఆరాధ్య దైవాలగా) భావిస్తున్నారో, వారిని పిలిచి చూడండి!" ఆకాశాలలో గానీ మరియు భూమిలో గానీ రవ్వ (పరమాణువు) అంత వస్తువు పై కూడా వారికి అధికారం లేదు. మరియు వారికి ఆ రెండింటిలో ఎలాంటి భాగస్వామ్యమూ లేదు. మరియు ఆయనకు వారిలో నుండి ఎవ్వడూ సహాయకుడునూ కాదు. ఆయన వద్ద ఆయన అనుమతించిన వారి కొరకు తప్ప - (ఒకరి) సిపాఠసు (ఇంకొకరికి) ఏమాత్రం ఉపకరించదు.} [సబా : 22-23]192-191: {الاعراف} {وَقَالَ تَعَالَىٰ: {إِنَّ شَرَّكُمْ مِمَّنْ لَا يَخْلُقُ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ وَلَا يَسْتَظِلُّونَ لَهْمُ نَصْرًا وَلَا أَنفُسُهُمْ يَنْصُرُونَ} [అలి ఇబ్రాహీమ్ : 18]

అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {వారితో ఇలా అను: "అల్లాహ్ ను వదిలి మీరు ఎవరినైతే, (ఆరాధ్య దైవాలగా) భావిస్తున్నారో, వారిని పిలిచి చూడండి!" ఆకాశాలలో గానీ మరియు భూమిలో గానీ రవ్వ (పరమాణువు) అంత వస్తువు పై కూడా వారికి అధికారం లేదు. మరియు వారికి ఆ రెండింటిలో ఎలాంటి భాగస్వామ్యమూ లేదు. మరియు ఆయనకు వారిలో నుండి ఎవ్వడూ సహాయకుడునూ కాదు. ఆయన వద్ద ఆయన అనుమతించిన వారి కొరకు తప్ప - (ఒకరి) సిపాఠసు (ఇంకొకరికి) ఏమాత్రం ఉపకరించదు.} [సబా : 22-23]192-191: {الاعراف} {وَقَالَ تَعَالَىٰ: {إِنَّ شَرَّكُمْ مِمَّنْ لَا يَخْلُقُ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ وَلَا يَسْتَظِلُّونَ لَهْمُ نَصْرًا وَلَا أَنفُسُهُمْ يَنْصُرُونَ} [అలి ఇబ్రాహీమ్ : 18]

ఈ ఆరాధ్యదైవాల పరిస్థితి ఇలా ఉన్నప్పుడు, వారిని ఆరాధించడం చాలా మూర్ఖత్వం మరియు చాలా పనికిరాని పని. రెండవ ప్రమాణము : ఈ ముప్రీకులందరు అల్లాహ్ అన్నిటి అధికారాలు తన చేతిలో కలిగి ఉన్న ఏకైక ప్రభువు,సృష్టికర్త అని,ఆయనే ఆశ్రయం ఇచ్చేవాడని,ఆయనకు వ్యతిరేకంగా ఎవరు ఆశ్రయం ఇవ్వలేరని అంగీకరించేవారు. ఇది ఆయన ఒక్కడే కొరకు

రుబూబియత్ ను తప్పనిసరి చేసినట్లుగా ఆయన ఒక్కడే కొరకు ఉలూహియత్ ను తప్పనిసరి చేస్తుంది. كما قال تعالى: يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَالَّذِينَ مِنْكُمْ كَفَرُوا الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ 22-21: البقرة: {فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ} [అల్లాహ్ ఏవిధంగా వైతే సెలవిచ్చాడో : {ప్రజలారా! మిమ్మల్ని, మీకు పూర్వం వారిని సృష్టించిన మీ ప్రభువునే ఆరాధించండి-తద్వారానే మీరు (సాపాళ నుండి) సురక్షితంగా ఉంటారు. ఆయన మీ కోసం భూమిని పాన్సుగానూ, ఆకాశాన్ని కప్పు గానూ చేశాడు, ఆకాశం నుంచి వర్షాన్ని కురిపించి, తద్వారా పండ్లు ఫలాలను పండించి మీకు ఉపాధిసాగాడు. ఇది తెలిసి కూడా మీరు ఇతరులను అల్లాహ్ కు భాగస్వాములుగా నిలబెట్టకండి.} [బఖర : 21 - 22]

అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {మరియు నీవు: "మిమ్మల్ని ఎవరు సృష్టించారు?" అని వారితో అడిగినప్పుడు, వారు నిశ్చయంగా: "అల్లాహ్!" అని అంటారు. అయితే వారు ఎందుకు మోసగించ బడుతున్నారు (సత్యం నుండి మరలించబడుతున్నారు)?} [జుబుర్ : 87]

మరియు అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {"ఆకాశం నుండి, భూమి నుండి మీకు ఉపాధిని సమకూర్చే వాడెవడు? చెవులపై, కళ్ళపై పూర్తి అధికారం కలవాడెవడు? ప్రాణమున్న దానిని ప్రాణము లేని దానినుండి, ప్రాణము లేని దానిని ప్రాణమున్న దాని నుండి వెలికితీసాడెవడు? సమస్త కార్యాల నిర్వహణకర్త ఎవరు?" అని (ఓ ప్రవక్త!) వారిని అడుగు. "అల్లాహ్ యే" అని వారు తప్పకుండా చెబుతారు. "మరలాంటప్పుడు మీరు (అల్లాహ్ శిక్షకు) ఎందుకు భయపడరు?. ఆ అల్లాహ్ యే మీ నిజప్రభువు. సత్యం తరువాత మార్గ విహీనత తప్ప ఇంకేముంటుంది? మరి మీరు ఎటు మరలిపోతున్నారు?" అని (ఓ ప్రవక్త!) వారిని అడుగు.} [యూనుస్ : 31 - 32]

అల్లాహ్ పై విశ్వాసం విషయంలో ఇమిడి ఉన్న నాల్గవ విషయం : ఆయన నామములపై, ఆయన గుణగణాలపై విశ్వాసం కనబరచటం :

అల్లాహ్ యొక్క నామములు మరియు గుణగణాలను విశ్వసించడం అంటే అల్లాహ్ తన గ్రంథం లేదా తన ప్రవక్త యొక్క సున్నత్ (సల్లూహు అల్లాహి వసల్లం) లో తన కోసం నిరూపించిన నామములు మరియు గుణగణాలను అల్లాహ్ గౌరవానికి తగినవిధంగా నిరూపించాలి, తద్వారా వాటి అర్థం మారకూడదు. వాటిని అర్థరహితంగా చేయకూడదు, వాటి స్థితిని నిర్ణయించకూడదు మరియు వాటిని ఏ ప్రాణితో సమానమైన పోలిక ఇవ్వకూడదు. అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {అల్లాహ్ కు మంచి మంచి పేర్లున్నాయి. కాబట్టి మీరు ఆ పేర్లతో ఆయన్నే పిలవండి. ఆయన పేర్ల విషయంలో వక్రంగా వాదించే వారిని వదలి పెట్టండి. వారు చేస్తూ ఉండినదానికి వారు తప్పకుండా శిక్షించబడతారు.} [ఆరాఫ్ : 180]

27: الروم: {وَلِلَّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ} [అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {ఆకాశాలలోనూ, భూమిలోనూ ఆయన గుణగణాల దర్శనం సర్వోన్నతమైనది. ఆయన సర్వాధిక్యుడు, వివేకవంతుడు.} [రూమ్ : 27]

11: الشورى: {لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ} [అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {ఆయన్ని పోలిన వస్తువేది లేదు. ఆయన వినేవాడు, చూసేవాడు} [షూరా : 11]

ఈ విషయంలో రెండు వర్గాలు మార్గ భ్రష్టతకు గురిఅయ్యాయి : మొదటి వర్గం (ముఅత్తెల) అల్లాహ్ యొక్క పేర్లు మరియు లక్షణాలను లేదా వాటిలో కొన్నింటిని విశ్వసించనివారు. అల్లాహ్ కు ఈ పేర్లు మరియు లక్షణాలను దృవీకరించడం వాస్తవానికి అల్లాహ్ ను అతని సృష్టితో సమానంగా చేస్తుందని వారు నమ్ముతారు. కానీ ఈ వాదన ఈ క్రింది కారణాల వల్ల పూర్తిగా తప్పు మరియు అబద్ధం:

మొదటిది : తప్పుడు ఆవశ్యకములను కలిగి ఉంది. ఉదాహరణకు అల్లాహ్ యొక్క కలాం లో వైరుధ్యం. అదెలాగంటే అల్లాహ్ నామములను, గుణగణాలను తన స్వయం కొరకు నిరూపించుకున్నాడు. మరియు తనలాంటిది ఏదీ లేదని నిరాకరించాడు. ఒకవేళ వాటి నిరూపణ వలన సారూప్యత అయితే అల్లాహ్ యొక్క కలాం లో వైరుధ్యం అవుతుంది. మరియు కొన్ని ఆయతులు కొన్ని ఆయతులను అసత్యాలని పలికేనట్లవుతుంది. రెండవ కారణం ఏమిటంటే, రెండు వస్తువులు పేరు లేదా గుణములో ఒకేలా ఉండటం వల్ల అవి రెండూ ఒకేలా మరియు సమానంగా ఉన్నాయని సూచించదు, ఉదాహరణకు, వినడం, చూడటం మరియు మాట్లాడటంలో ఇద్దరు వ్యక్తులు ఒకటి అని మీరు గమనిస్తారు. దానితో వారు మానవతా భావములో, వినటంలో, చూడటంలో మరియు మాట్లాడటంలో సమానవటం కాజాలదు.

అదే విధంగా మీరు చేతులు, కాళ్ళు మరియు కళ్ళు ఉన్న జంతువులను చూస్తారు, కానీ అవి వీటన్నింటిలో ఒకటిగా ఉండటం అంటే వాటి చేతులు, కాళ్ళు మరియు కళ్ళు ఒకదానికొకటి మనకు సమానంగా ఉన్నాయని అర్థం కాదు.

పేర్లు లేదా లక్షణాల పరంగా జీవుల మధ్య వ్యత్యాసం కనిపిస్తే, సృష్టికర్తకు మరియు జీవులకి మధ్య వ్యత్యాసం స్పష్టంగా మరియు ఎక్కువగా ఉంటుంది.

రెండవ వర్గము : (ముషబ్బీహ) వీరు పేర్లను, గుణాలను అల్లాహ్ తోపాటు ఆయన సృష్టిని పోల్చుతూ దృవీకరిస్తారు. ఇది నుసూస్ (ఖుర్ఆన్, హదీస్) సూచనకు తగినవిధంగా భావిస్తారు. ఎందుకంటే అల్లాహ్ తన దాసులతో వారు అర్థం చేసుకునే విధంగా సంబోధిస్తాడు. కొన్ని కారణాల వలన ఈ భావన అసత్యము. అవి :

మొదటి కారణం : సర్వశక్తిమంతుడైన అల్లాహ్ ను ఆయన సృష్టితో పోల్చడం అవాస్తవం, దీనిని బుద్ధి మరియు షరీఆ ఖండిస్తాయి. అయితే గ్రంథం మరియు సున్నత్ యొక్క సాక్ష్యం మరియు ఆవశ్యకత తప్పు మరియు అబద్ధం అవటం పూర్తిగా అసాధ్యం.

రెండవ కారణం: అల్లాహ్ తఆలా దాసులను అసలు అర్థం నుండి వారు అర్థం చేసుకోగలిగిన దాని ద్వారా సంబోధిస్తాడు, కానీ తన వ్యక్తిత్వం మరియు లక్షణాలకు సంబంధించిన అర్థాల వాస్తవికత మరియు ఖచ్చితత్వానికి సంబంధించినంతవరకు, అల్లాహ్ తన జ్ఞానాన్ని తన వద్ద ప్రత్యేకంగా ఉంచాడు.

అల్లాహ్ తాను వినేవాడని తాను స్వయంగా నిరూపించుకుంటే, వినకీడి అసలు అర్థం (ఇది శబ్దాల యొక్క అవగాహన) పరంగా తెలుసు, కానీ సర్వ శక్తిమంతుడైన అల్లాహ్ యొక్క వినకీడికి సంబంధించి దీని వాస్తవికత తెలియదు, ఎందుకంటే వినకీడి వాస్తవికత జీవులలో కూడా మారుతుంది, కాబట్టి సృష్టికర్త మరియు జీవుల మధ్య వ్యత్యాసం స్పష్టంగా మరియు ఎక్కువగా ఉంటుంది.

అల్లాహ్ తన స్వయం గురించి ఆయన తన సింహాసనమును అధిరోహించాడు అని తెలియపరచినప్పుడు, అధిరోహించడం అసలు అర్థం పరంగా మనకు తెలుసు. కానీ అల్లాహ్ తన సింహాసనమును అధిరోహించిన విషయంలో ఆయన దాన్ని ఎలా అధిరోహించాడో అన్న వాస్తవికత తెలియదు. ఎందుకంటే జీవుల విషయంలో అధిరోహించడం మారుతూ ఉంటుంది. స్థిరంగా ఉన్న కర్పిని

అధిరోహించటం బెదిరిపోయి ఆదీనంలో లేని ఒంటిని అధిరోహించటం లాంటిది కాదు. జీవుల విషయంలోనే వేరు వేరుగా ఉంటే స్పష్టికర్త మరియు జీవుల మధ్య వ్యత్యాసము స్పష్టంగా, ఎక్కువగా ఉండును.

మనం వర్ణించినట్లుగా అల్లాహ్ ను విశ్వసించటం విశ్వాసపరులకు గొప్ప ఫలాలను ఇస్తుంది. వాటిలో కొన్ని :

ఒకటి : అల్లాహ్ యొక్క ఏకేశ్వరోహనన (తౌహీద్) ను నిరూపించటం, అదెలాగంటే ఆయన ఒక్కరిపై తప్ప ఇతరులపై ఆశ పెట్టుకోకూడదు, ఆయనతోనే భయపడాలి, ఆయనను తప్ప ఇతరులను ఆరాధించకూడదు.

రెండు : అల్లాహ్ మంచి నామములు, ఆయన గొప్ప గుణాలకు తగినవిధంగా మహోన్నతుడైన ఆయన పట్ల పరిపూర్ణంగా ప్రేమను, గౌరవమును కలిగి ఉండటం.

మూడు : ఆయన ఆదేశించిన వాటిని చేసి ఆయన వారించిన వాటిని విడనాడటం ద్వారా ఆయన ఆరాధనను నిరూపించటం.

దైవదూతల పట్ల విశ్వాసం.

దైవదూతలు : గోప్పమైన లోకము, సృష్టి, అల్లాహ్ ఆరాధన చేసేవారు. వారికి యేబూబియత్, ఉలూహియత్ ప్రత్యేకతలలోంచి ఏదీ లేదు. అల్లాహ్ వారిని కాంతితో సృష్టించాడు. వారికి తన ఆదేశాలను పూర్తిచేసే సామర్థ్యమును, వాటిని జారీచేసే శక్తిని ప్రసాదించాడు.

అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {ఆయన వద్ద ఉన్నవారు ఆయన్ని ఆరాధించటం పట్ల గర్వం ప్రదర్శించరు. (ఆయన దాస్యం చేస్తూ) అలసిపోరు. వారు రేయింబవళ్లు ఆయన పవిత్రతను కొనియాడుతూ ఉంటారు. ఏమాత్రం బద్దకం కూడా చూపరు.} [అన్నియా : 19-20]

వారు లెక్కలో చాలా ఉన్నారు. వారిని అల్లాహ్ తప్ప ఎవరూ లెక్కవేయలేరు. మేరాజ్ గాధ గురించి సహీహైన్ లో అనస్ రజియల్లాహు అన్లు గారి హదీసులో ఇలా ఉన్నది దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ను ఆకాశములలో ఉన్న ఔతె మామూర్ కి తీసుకుని వెళ్ళినప్పుడు చూశారు అక్కడ ప్రతి రోజు డబ్బై వేల దైవదూతలు నమాజు చేస్తున్నారు. అక్కడ నమాజు చేసి వెళ్ళిన వారి వంతు మరల రావటం లేదు.

దైవదూతలపై విశ్వాసం అన్నది నాలుగు విషయములను ఇమిడి ఉంది :

ఒకటి : వారి ఉనికి పట్ల విశ్వాసం కలిగి ఉండటం.

రెండు : ఏ దైవదూతల పేరు మనకు తెలుసో వారి పట్ల విశ్వాసమును కలిగి ఉండటం. ఉదాహరణకు జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలాం. ఎవరి పేరైతే మనకు తెలవడో వారి పట్ల సంకీర్ణంగా విశ్వాసమును కలిగి ఉండటం.

మూడు : దైవదూతల గుణముల గురించి మనకు ఏమీ తెలుసో దాన్ని విశ్వసించటం. ఉదాహరణకు దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలాం సృష్టించబడిన గుణము గురించి తెలియపరచారు. ఆయనకు ఆరు వందల రెక్కలు కలవు. అవి ఆకాశమండలమును కప్పివేసి ఉన్నాయి.

అప్పుడప్పుడు దైవదూతలు అల్లాహ్ ఆదేశం మెరకు మానవుని రూపంలో ప్రత్యక్షమవుతారు. ఉదాహరణకు జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలాం గురించి వస్తుంది. అల్లాహ్ ఆయనను మర్వమ్ అలైహిస్సలాం వద్దకు పంపించినప్పుడు ఆయన ఆమె వద్దకు సామాన్య మానవుని రూపంలో ప్రత్యక్షమయ్యారు. మరియు దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం తన సహచరులతో కూర్చున్నప్పుడు ఆయన మానవరూపంలో తెల్లటి వస్త్రములలో, నల్లటి జుట్టుని కలిగి, ఆయనపై ఎటువంటి ప్రయాణ చిహ్నములు లేకుండా ప్రత్యక్షమయ్యారు. దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం సహచరులలోంచి ఎవరికి ఆయన ఎవరో తెలియదు. ఆయన వచ్చి దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం మోకాళ్ళకు తన మోకాళ్ళను ఆనిచ్చి, తన అరచేతులను ఆయన తోడలపై పెట్టారు. ఆ తరువాత దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం తో ఇస్లాం గురించి, ఈమాన్ గురించి, ఇహ్సాన్ గురించి, ప్రళయము మరియు దాని సూచనల గురించి ప్రశ్నించారు. అప్పుడు దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఆయనకు వాటి గురించి సమాధానమిచ్చారు. ఆయన వెళ్ళిపోయిన తరువాత దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం తన సహచరులతో ఇతను జిబ్రయీల్, మీకు మీ ధర్మం గురించి నేర్పటానికి ఆయన మీ వద్దకు వచ్చారు అని అన్నారు.

మరియు ఇలాగే అల్లాహ్ ఇబ్రాహీం, లూత్ అలైహిమస్సలాం వద్దకు పంపించిన దూతలు కూడా వారు మానవుని రూపంలో వచ్చారు. దైవదూతలపై విశ్వాసంతో ఇమిడి ఉన్న నాల్గవ విషయం : మాకు తెలిసిన వారి ఆచరణలు వేటివైతే వారు అల్లాహ్ ఆదేశం మేరకు కార్యరూపము దాల్చుతారో వాటిపై విశ్వాసమును కలిగి ఉండటం. ఉదాహరణకు అల్లాహ్ పరిశుద్ధతను కొనియాడటం, రాత్రీంబవళ్ళు ఎటువంటి అలసత్వం, విరక్తి లేకుండా ఆయన ఆరాధన చేయటం.

వారిలోని కొందరు దూతలు కొన్ని ప్రత్యేక కార్యాల కొరకు ఉన్నారు.

ఉదాహరణకు జిబ్రయీల్ అమీన్ అలైహిస్సలాం అల్లాహ్ వహీ తీసుకుని రావటం కొరకు ఉన్నారు. అల్లాహ్ దైవవాణిని ఇచ్చి వారిని సందేశహరుల వద్దకు, దైవప్రవక్తల వద్దకు పంపిస్తాడు.

ఉదాహరణకు మీకాయీల్ అలైహిస్సలాంకి వర్షం, మొక్కల బాధ్యత ఇవ్వబడినది.

ఉదాహరణకు ఇస్రాఫీల్ అలైహిస్సలాం ప్రళయం సంభవించేటప్పుడు, మానవులు మరల జీవింపబడి లేవబడేటప్పుడు బాకల్ ఊడే బాధ్యత ఇవ్వబడి ఉన్నారు.

అలాగే మలకుల్ మోత్ మరణ సమయం ఆసన్నమైనప్పుడు ఆత్మలను సేకరించే బాధ్యత ఇవ్వబడి ఉన్నారు.

అలాగే మాలిక్ కి నరకము యొక్క బాధ్యత ఇవ్వబడి ఉంది. అంతే కాక అతడు నరక రక్షక భటుడు.

మరియు అలాగే మాత్యగర్బములలో ఉండే శిశువులపై బాధ్యులుగా ఉండే దూతలు, తల్లి గర్భంలో మనిషి నాలుగు నెలలు పూర్తి చేసుకోవగానే అల్లాహ్ ఒక దూతను అతని ఆహారము గురించి, అతని ఆయుషు గురించి, అతని ఆచరణ గురించి, అతడు పుణ్యాత్ముడవుతాడో, సాపాత్ముడవుతాడో వ్రాయమని ఆదేశించి పంపుతాడు.

మరియు అలాగే ఆదమ్ సంతతి యొక్క ఆచరణల పరిరక్షణ, వాటిని వ్రాసే బాధ్యత ఇవ్వబడిన దూతలు. ప్రతీ మానవుని కొరకు ఇద్దరు దూతలుంటారు. ఒకరు కుడి వైపున, రెండవవారు ఎడమ ప్రక్కన ఉంటారు.

మరియు అలాగే శవమును సమాధిలో ఉంచినప్పుడు అతడిని ప్రశ్నించే బాధ్యత ఇవ్వబడిన దూతలు. అతని వద్దకు ఇద్దరు దూతలు వచ్చి అతని ప్రభువు గురించి, అతని ధర్మం గురించి మరియు అతని ప్రవక్త గురించి అతడిని ప్రశ్నిస్తారు.

దైవదూతలపై విశ్వాసం చూపటం పెద్ద పెద్ద ఫలాలను ఇస్తుంది, వాటిలో నుంచి :

1 - అల్లాహ్ (అజ్జత్) యొక్క గొప్పతనం, శక్తి మరియు సామర్థ్యం యొక్క జ్ఞానం లభిస్తుంది, ఎందుకంటే సృష్టి యొక్క గొప్పతనం సృష్టికర్త యొక్క గొప్పతనం పై సూచిస్తుంది.

2 - మానవులను రక్షించడానికి మరియు వారి చర్యలను నమోదు చేయడానికి మరియు వారి ఇతర ఆసక్తులు మరియు శ్రేయస్సు కోసం దైవదూతలను నియమించిన అల్లాహ్ యొక్క కృప మరియు ఆశీర్వాదానికి కృతజ్ఞత తెలిపే అవకాశం లభిస్తుంది.

3 - దైవదూతలు అల్లాహ్ ఆరాధనలో నిమగ్నమవడంపై వారిపట్ల ప్రేమ ప్రాప్తిస్తుంది.

కొందరు అవినీతిపరులు మరియు తప్పుదారి పట్టిన వ్యక్తులు దైవదూతల భౌతిక ఉనికిని తిరస్కరించారు, దైవదూతలు అంటే మానవులలోని మంచితనం యొక్క రహస్య శక్తి అని వారు అంటున్నారు, కాని ఇది అల్లాహ్ గ్రంథం మరియు అల్లాహ్ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం యొక్క సున్నా మరియు ముస్లింల ఇజ్మా (ఏకాభిప్రాయం) యొక్క తిరస్కరణ.

అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {సర్వస్తోత్రాలు (శూన్యంలో నుంచి) ఆకాశాలను, భూమిని సృష్టించిన అల్లాహ్ని శోభిస్తాయి. ఆయన రెండేసి, మూడేసి, నాలుగేసి రెక్కలు గల దూతలను తన సందేశ వాహకులుగా చేసుకుంటాడు.} [ఫాతిర్ : 1]

మరియు అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {మరియు సత్యతీర్పారుల ప్రాణాలను దైవదూతలు తీసి దృశ్యాన్ని నీవు చూడగలిగితే (ఎంత బాగుండేది). వారు (దైవదూతలు) వారి ముఖాలపైనను మరియు వారి పిరుదులపైనను కొడుతూ ఉంటారు.} [అన్నాల్ : 50]

మరియు అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {ఈ దుర్మార్గులు మరణ యాతనలో ఉన్నప్పుడు దైవదూతలు తమ చేతులు దాచి సరే ఇక మీ ప్రాణాలు (బయటకు) తీయండి అని పలికినప్పుడు నీవు చూస్తే ఎంత బాగుండు.} [అన్ఆమ్ : 93]

మరియు అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {తుదకు వారి హృదయాలలోని ఆందోళన తొలగించబడిన తరువాత ఇంతకీ మీ ప్రభువు సెలవిచ్చినదేమిటి? అని అడుగుతారు. సత్యమే పలికాడు. ఆయన మహోన్నతుడు, ఘనాఘనుడు అని వారు చెబుతారు.} [సబా : 23]

మరియు స్వర్గవాసుల గురించి ఇలా సెలవిచ్చాడు : {దైవదూతలు అన్ని ద్వారాల నుండి వారివద్దకు వస్తారు. మీరు చూపిన సహనానికి బదులుగా మీపై శాంతి కురియుగాక. ఈ అంతిమ గృహం ఎంత మంచిది.} [రఅద్ : 23-24]

సహీహ్ బుఖారీలో అబూహురైరా రజియల్లాహు అన్హు ఉల్లేఖనం ఇలా ఉంది దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా సెలవిచ్చారు : అల్లాహ్ ఎవరైన దాసుడిని ప్రేమించినప్పుడు జిబ్రియాల్ ను పిలిచి ఇలా తెలుపుతాడు అల్లాహ్ ఫలా వ్యక్తిని ప్రేమిస్తున్నాడు కావున నీవు అతడిని ప్రేమించు. అప్పుడు జిబ్రియాల్ అతడిని ప్రేమిస్తారు. జిబ్రియాలు ఆకాశంలో ఉండేవారిలో ఇలా ప్రకటిస్తారు : అల్లాహ్ ఫలా వ్యక్తిని ప్రేమిస్తున్నాడు కావున మీరూ ఆ వ్యక్తిని ప్రేమించండి. అప్పుడు ఆకాశంలో ఉండేవారు అతడిని ప్రేమిస్తారు. ఆ తరువాత భూమిపై అతని కొరకు ఆమోదం వ్రాయబడుతుంది.

సహీహైస్ లోనే అబూహురైరా రజియల్లాహు అన్హు ఉల్లేఖనం దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా సెలవిచ్చారు : జుమా రోజున మస్జిదులోని ప్రతి ద్వారం వద్ద దైవదూతలు కూర్చుని మొదట వచ్చిన వారి పేర్లు రాస్తారు, తరువాత ఇమామ్ మిన్నర్ మీద కూర్చున్నప్పుడు, వారు రిజిస్టర్ మూసివేసి ఖుత్బా (ప్రసంగం) వింటుంటే లీనమైపోతారు.

ఈ శ్లోకాలు (శ్లోకాలు మరియు హదీసులు) దైవదూతలకు భౌతిక ఉనికి ఉందని మరియు కొంతమంది మార్గవిహీనులు పలికినట్లు రూపం లేని శక్తి కాదని స్పష్టమైన సాక్ష్యాలు, మరియు ఈ స్పష్టమైన నియమాల ఆధారంగా, ముస్లింలు ఈ అంశంపై ఏకాభిప్రాయాన్ని కలిగి ఉన్నారు.

*

దైవగ్రంథాల పట్ల విశ్వాసం

అల్ కుతుబ్ కితాబున్ యొక్క బహువచనం దాని అర్థము మక్తాబున్ (వ్రాయబడినది) వస్తుంది.

ఇక్కడ దాని అర్థము అల్లాహ్ తన సృష్టి కొరకు కారుణ్యంగా, వారి కొరకు సన్మార్గంగా మరియు వాటి ద్వారా వారు ఇహపరాలలో తమ శుభమునకు చేరుకోవటానికి తన ప్రవక్తలపై అవతరింపజేసిన గ్రంథములు.

దైవ గ్రంథముల పై విశ్వాసం అన్నది నాలుగు విషయములను ఇమిడి ఉంది :

ఒకటి : వాటి అవతరణ అల్లాహ్ వద్ద నుండి వాస్తవం అన్న దానిపై విశ్వాసం కలిగి ఉండటం.

రెండు : వాటిలో నుంచి వేటి పేరు మనకు తెలుసో దాన్ని విశ్వసించటం. ఉదాహరణకు ఖుర్ఆన్ ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లంపై అవతరింపబడినదని, తొరాత్ మూసా అలైహిస్సలాం పై అవతరింపబడినదని, ఇంజీలు ఈసా అలైహిస్సలాం పై అవతరింపబడినదని, మరియు జబూర్ దావూద్ అలైహిస్సలాంకు ఇవ్వబడినదని. ఇక వేటి పేర్లు మనకు తెలియవో వాటిపై సంక్షిప్తముగా విశ్వాసమును కలిగి ఉండటం.

మూడు : వాటి సమాచారములు సరియైనవని దృవీకరించటం. ఉదాహరణకు ఖుర్ఆన్ సమాచారములు మరియు మార్పు చేర్పులు జరగని పూర్వ గ్రంథముల సమాచారములు.

నాలుగు : రద్దుపరచబడని వాటి ఆదేశములను ఆచరించటం, వాటి పట్ల సంతృప్తి చెందటం, వాటిని అంగీకరించటం. దాని విజ్ఞత మాకు అరం అయినా లేదా అరం కాకపోయిన సరే. పూర్వ గ్రంథములన్ని దివ్యఖుర్ఆన్ ద్వారా రద్దు పరచబడినవి. $\{وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيِّئًا عَلَيْهِ آيَاتٍ لِّلْمُؤْمِنِينَ\}$ [48:౩:المائد] $\{وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيِّئًا عَلَيْهِ آيَاتٍ لِّلْمُؤْمِنِينَ\}$. అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {మరియు (ఓ ప్రవక్తా) మేము నీ వైపుకు ఈ గ్రంథాన్ని సత్యసమేతంగా అవతరింపజేశాము. అది తనకన్నా ముందు వచ్చిన గ్రంథాలను సత్యమని దృవీకరిస్తుంది, వాటిని పరిరక్షిస్తుంది} [అల్ మాయిద : 48] అంటే (దానిపై తీర్పునిచ్చేదిగా).

కావున పూర్వగ్రంథాల ఆదేశాలలో నుంచి ఖుర్ఆన్ దృవీకరించిన, సరియైనవని తెలిపిన వాటిని తప్ప వేటిని ఆచరించటం సమ్మతం కాదు.

దైవగ్రంథాలపై విశ్వాసం చూపటం పెద్ద పెద్ద ఫలాలను ఇస్తుంది, వాటిలో నుంచి :

ఒకటి : మహోన్నతుడైన అల్లాహ్ యొక్క తన దాసులపై ఉన్న ఉపకారమును తెలుసుకోవటం. ఎందుకంటే ఆయన ప్రతీ జాతిపై వారి సన్మార్గం కొరకు ఒక గ్రంథమును అవతరింపజేశాడు.

రెండు : అల్లాహ్ తన ధర్మశాసనాలు ఏర్పరచటంలో ఆయన యొక్క విజ్ఞత ఏమిటో తెలుసుకోవటం. ఎందుకంటే ఆయన ప్రతీ జాతి వారికొరకు వారి పరిస్థితులకు తగిన విధంగా ధర్మశాసనాలను చేశాడు. $\{كَمَا قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: ﴿كُلًّا جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا﴾\}$ [المائد:48] $\{كَمَا قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: ﴿كُلًّا جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا﴾\}$. అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {మీలో ప్రతీ ఒక్కరి కోసం మేము ఒక విధానాన్ని, మార్గాన్ని నిర్ధారించాము} [అల్ మాయిద : 48]

మాడు : ఈ విషయంలో అల్లాహ్ యొక్క అనుగ్రహం పట్ల కృతజ్ఞత తెలుపుకోవటం.

దైవ సందేశహారుల పట్ల విశ్వాసం.

అర్జునుల్ రసూల్ యొక్క బహువచనం దాని అర్థం ముర్బల్ అని వస్తుంది. తీంటే ఏదైన వస్తువును చేరవేయటానికి పంపించబడినవాడు అని అర్థం.

ఇక్కడ దైవసందేశహారుడు అంటే మానవులలో నుంచి ఆ వ్యక్తి ఎవరికైతే వహీ ద్వారా ధర్మశాసనాలు ఇవ్వబడినవో మరియు వాటిని చేరవేయమని ఆదేశించబడినదో.

దైవసందేశహారులలో మొదటి వారు నూహ్ అలైహిస్సలాం, మరియు వారిలో చివరి వారు ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం. అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : { (ఓ ముహమ్మద్) మేము నూహ్ వైపుకు, అతని తరువాత వచ్చిన ప్రవక్తల వైపుకు వహీ పంపినట్లే నీ వైపునకు వహీ పంపాము. } [అన్నిసా : 163]

సహీహ్ బుఖారీలో అనస్ రజియల్లాహు అన్హు ఉల్లేఖనంలో షఫాఅత్ గురించి హదీసు ఉన్నది అందులో దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా సెలవిచ్చారు : ప్రజలు తమ కొరకు సిఫారసు చేయించుకోవటానికి ఆదమ్ అలైహిస్సలాం వద్దకు వస్తారు. ఆయన వారితో నిరాకరిస్తారు. మరియు ఇలా తెలుపుతారు మీరు అల్లాహ్ మొట్టమొదట ప్రవక్తగా పంపించిన నూహ్ అలైహిస్సలాం వద్దకు వెళ్ళండి. మరియు ఆయన పూర్తి హదీసును ప్రస్తావించారు. ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం గురించి అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : { (الأحزاب) } { وَاللَّهِ بِمَا تَعْبُدُونَ } { (ఓ మానవులారా!) ముహమ్మద్ మీ పురుషుల్లో ఎవ్వడికీ తండ్రి కాదు. కాని అతను అల్లాహ్ యొక్క సందేశహారుడు మరియు ప్రవక్తలలో చివరివాడు. } [అహ్లాబ్] ప్రవక్త లేదా సందేశహారుడు రాని ఉమ్మత్ ఒక్కటి కూడా లేదు, కాని అల్లాహ్ ఒక శాశ్వత షరీఅత్ తో తన స్వంత ప్రజల వద్దకు ఒక ప్రవక్తను పంపాడు, లేదా ప్రవక్త యొక్క ధర్మశాస్త్రాన్ని బహిరతం ద్వారా పునరుద్ధరించడానికి ఒక ప్రవక్తను పంపాడు. అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : { (الحل: 36) } { وَاللَّهُ أَجْمَلُ وَأَكْبَرُ } { నిశ్చయంగా మేము ప్రతి సముదాయంలో ప్రవక్తను ప్రభవింపజేసాము, ప్రజలారా కేవలం అల్లాహ్ ను ఆరాధించండి మరియు తాగూత్ (మిథ్యాదైవాలు) కు దూరంగా ఉండండి } [నహ్లా : 36]

అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : { హచ్చరించేవాడు గడచి ఉండని సమాజం అంటూ ఏదీ లేదు } [ఫాతిర్ : 24]

అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : { మేము తొరాతు గ్రంథాన్ని అవతరింపజేసాము, అందులో మార్గదర్శకత్వము జ్యోతి ఉండేవి, ఈ తొరాతు ఆధారంగానే ముస్లిములైన ప్రవక్తలు, రబ్బానీలు, ధర్మవేత్తలు, యూదుల సమస్యలను పరిష్కరించేవారు. } [మాయిద : 44].

ప్రవక్తలందరూ మానవులు, సృష్టించబడినవారు. వారికి రుబూబియత్, ఉలూహియత్ లోంచి ఎటువంటి ప్రత్యేకతలు లేవు. మహోన్నతుడైన అల్లాహ్ తన ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం గురించి సెలవిచ్చాడు ఆయన ప్రవక్తల అధినాయకుడు మరియు అల్లాహ్ వద్ద వారందరికన్న గొప్ప స్థానం కలవారు : { (الْعَنْبِيَّ لَا تَسْتَكْبِرُ) } { (ఓ ప్రవక్తా!) వారితో ఇలా అను: "అల్లాహ్ కోరితే తప్ప నా స్వయానికి నేను లాభం గానీ, నష్టం గానీ చేసుకునే అధికారం నాకు లేదు. నాకు అగోచర విషయజ్ఞానం ఉండే ఉన్నట్లైతే నేను లాభం కలిగించే విషయాలను నా కొరకు అధికంగా సమకూర్చుకునేవాడిని. మరియు నాకు ఎన్నడూ ఏ నష్టం కలిగింది కాదు. నేను విశ్వసించే వారికి కేవలం హచ్చరించేవాడను మరియు శుభవార్త నిచ్చేవాడను మాత్రమే!" } [ఆరాఫ్ : 188]

మరియు అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : { వారితో ఇలా పలకండి నిశ్చయంగా మీకు కీడు చేయటం గానీ లేదా సరైన మార్గం చూపటం గానీ నా వశంలో లేదు. ఇంకా ఇలా పలకండి నిశ్చయంగా నన్ను అల్లాహ్ నుండి ఎవ్వడూనూ కాపాడలేడు మరియు నాకు ఆయన తప్ప మరొకరి ఆశ్రయం కూడా లేదు. } [అల్ జిన్న : 21 - 22]

మరియు ప్రవక్తలకి మానవుల లక్షణములైన అనారోగ్యము, మరణం, తినటం, త్రాగటం అవసరం మరియు ఇతర లక్షణాలు ఉంటాయి. ఇబ్రాహీం అలైహిస్సలాం మహోన్నతుడైన తన ప్రభువు గుణముల గురించి వర్ణించిన దాని గురించి అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : { (الشعراء: 81-79) } { وَالَّذِي هُوَ يُطْعَمُنِي وَيَسْقِينِي وَإِنَّا مُرْسَلَتٌ فَهُوَ يَخْفِينُ وَالَّذِي يُبَيِّنُنِي لَمْ يُخَيِّبْنِي } { ఆయనే నన్ను తినిపిస్తున్నాడు, త్రాగిస్తున్నాడు. మరియు నేను వ్యాధిగ్రస్తుడనైతే, ఆయనే నాకు స్వస్థత నిచ్చేవాడు. మరియు ఆయనే నన్ను మరణింపజేసేవాడు, తరువాత మళ్ళీ బ్రతికింపజేసేవాడు. } [అహ్సూరా : 79 - 81]

దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా సెలవిచ్చారు : నేను కేవలం మీ లాంటి మానవుణ్ణి మాత్రమే. మీరు మరచిపోయినట్లే నేనూ మరచిపోతాను. అయితే నేను మరచిపోయినప్పుడు మీరు నన్ను గుర్తు చేయండి.

మరియు అల్లాహ్ వారి ఉన్నత స్థానములు, వారి గొప్పతనమును వివరిస్తూ వారు తన ఆరాధన చేస్తారని వారి గురించి వర్ణించాడు; నూహ్ అలైహిస్సలాం విషయంలో అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : { అతడు మాత్రం కృతజ్ఞతాపూర్వకంగా మెలిగిన మా దాసుడు. } [అల్ ఇస్రా : 3] మరియు ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం విషయంలో ఇలా సెలవిచ్చాడు : { సమస్త లోకవాసులను హచ్చరించేవానిగా ఉండటానికిగాను తన దాసునిపై గీటరాయిని అవతరింపజేసిన అల్లాహ్ గొప్ప శుభకరుడు. } [అల్ ఫుర్కాన్ : 1]

మరియు ఇబ్రాహీం, ఇస్మాయిల్, యాఖూబ్ అలైహిముస్సలాం గురించి ఇలా సెలవిచ్చాడు : { ఇంకా మా దాసులైన ఇబ్రాహీం, ఇస్మాయిల్, యాఖూబ్ లను కూడా జ్ఞాపకం చేసుకో వాళ్ళు చేతులు గలవారు, కళ్ళు గలవారు. మేము వారిని ఒకానొక ప్రత్యేక విషయానికై అంటే పరలోక స్మరణ నిమిత్తం ప్రత్యేకించాము. వారంతా మా వద్ద ఎన్నుకోబడినవారు, ఉత్తములు. } [సాద్ : 45 - 47]

మరియు మర్యమ్ కుమారుడగు ఈసా అలైహిస్సలాం గురించి ఇలా సెలవిచ్చాడు : { అతను కేవలం ఒక దాసుడు మాత్రమే. మేము అతనిని అనుగ్రహించాము. ఇస్రాయిలు సంతతి వారికొరకు అతన్ని ఒక ఉదాహరణగా చేశాము. } [జుక్రూఫ్ : 59]

దైవప్రవక్తలపై విశ్వాసం అన్నది నాలుగు విషయములను ఇమిడి ఉంది :

ఒకటి : వారి దైవదోత్యము అల్లాహ్ వద్ద నుంచి వచ్చిన సత్యమని విశ్వసించాలి. ఎవరైతే వారిలో నుంచి ఏ ఒక్కరి దైవదోత్యమును నిరాకరిస్తాడో వారందరిని నిరాకరించినవాడు అవుతాడు. అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : { నూహ్ జాతివారు ప్రవక్తలను తిరస్కరించారు } [అహ్సూరా : 105] అల్లాహ్ నూహ్ జాతివారిని ప్రవక్తలందరిని తిరస్కరించినవారిలో చేశాడు. ఇంకా వారు నూహ్ ను తిరస్కరించినప్పుడు ఆయన తప్ప ఇంకెవరూ ప్రవక్తలు లేరు. అలాగే ఏ క్రైస్తులైతే ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లంను

తిరస్కరించి ఆయనను అనుసరించలేదో వారు మర్యాద కుమారుడగు మసీద్ (ఈసా) అల్లహిస్సలాంను తిరస్కరించారు, అలాగే ఆయనను అనుసరించలేదు. ప్రత్యేకించి ఆయన వారికి ముహమ్మద్ సలల్లాహు అల్లహి వసల్లం గురించి శుభవార్తను ఇచ్చారు. వారికి ఆయన గురించి శుభవార్త ఇవ్వటం యొక్క అర్థం ఆయన వారి వైపుకు పంపించబడ్డ ప్రవక్త, అల్లాహ్ ఆయన ద్వారా వారిని మార్గభ్రష్టత నుండి రక్షిస్తాడు మరియు వారిని సన్మార్గం వైపు మార్గదర్శకుడు చేస్తాడు. రెండు : ఆ ప్రవక్తలలోంచి మనకు తెలిసిన వారి నామములతో పాటు వారిని విశ్వసించటం. ఉదాహరణకు ముహమ్మద్, ఇబ్రాహీం, మూసా, ఈసా మరియు నూహ్ అల్లహిస్సలాం. ఈ ఐదుగురు ప్రవక్తలు ప్రవక్తలలో నుంచి ఉలుల్ అఖ్బీ (దృఢ సంకల్పము కల ప్రవక్తలు) ప్రవక్తలు. అల్లాహ్ ఖుర్ఆన్ లో రెండు చోట్ల ప్రస్తావించాడు : [وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقًا] : {سورة: 7} {మరియు (జ్ఞాపకముచేసి) వాస్తవానికి మేము ప్రవక్తలందరి నుండి వాగానం తీసుకున్నాము మరియు నీతో (ఓ ముహమ్మద్), నూహ్ తో, ఇబ్రాహీమ్ తో, మూసాతో మరియు మర్యాద కుమారుడైన ఈసాతో కూడా! మరియు మేము వారందరి నుండి గట్టి వాగ్దానం తీసుకున్నాము.} [అల్ అహ్సాబ్ : 7] [وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقًا] : {سورة: 13} [وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقًا] : {سورة: 13} {ఆయన, నూహ్ కు విధించిన (ఇస్లాం) ధర్మాన్నే, మీ కొరకు శాసించాడు; మరియు దానినే (ఓ ముహమ్మద్!) మేము నీకు దివ్యజ్ఞానం (వహీ) ద్వారా అవతరింపజేశాము; మరియు మేము దానినే ఇబ్రాహీమ్, మూసా మరియు ఈసాలకు కూడా విధిగా చేశాము. ఈ ధర్మాన్నే స్థాపించాలని మరియు దానిని గురించి భేదాభిప్రాయాలకు గురి కాకుండా ఉండాలని. నీవు దాని వైపునకు పిలిచేది బహుదైవారాధకులకు ఎంతో సహింపలేనిదిగా ఉంది. అల్లాహ్ తాను కోరిన వానిని తన వైపునకు ఆకర్షిస్తాడు మరియు పశ్చాత్తాపంతో తన వైపునకు మరలలేవానికి మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు.} [అహ్సాబ్ : 13] ఇక ఏ ప్రవక్తల పేరు మనకు తెలవడో వారిపై మనం సంక్షిప్తంగా విశ్వాసం కనబరచాలి. అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : [وَأَفْذَرْنَا رَسُولًا مِنْ قَبْلِكَ مِنْهُمْ مِنْ قَضَيْنَا عَلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَنْ لَمْ :} {سورة: 78} [وَأَفْذَرْنَا رَسُولًا مِنْ قَبْلِكَ مِنْهُمْ مِنْ قَضَيْنَا عَلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَنْ لَمْ :} {سورة: 78} {ఆయన, నూహ్ కు విధించిన (ఇస్లాం) ధర్మాన్నే, మీ కొరకు శాసించాడు; మరియు దానినే (ఓ ముహమ్మద్!) మేము నీకు దివ్యజ్ఞానం (వహీ) ద్వారా అవతరింపజేశాము; మరియు మేము దానినే ఇబ్రాహీమ్, మూసా మరియు ఈసాలకు కూడా విధిగా చేశాము. ఈ ధర్మాన్నే స్థాపించాలని మరియు దానిని గురించి భేదాభిప్రాయాలకు గురి కాకుండా ఉండాలని. నీవు దాని వైపునకు పిలిచేది బహుదైవారాధకులకు ఎంతో సహింపలేనిదిగా ఉంది. అల్లాహ్ తాను కోరిన వానిని తన వైపునకు ఆకర్షిస్తాడు మరియు పశ్చాత్తాపంతో తన వైపునకు మరలలేవానికి మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు.} [అహ్సాబ్ : 13] ఇక ఏ ప్రవక్తల పేరు మనకు తెలవడో వారిపై మనం సంక్షిప్తంగా విశ్వాసం కనబరచాలి. అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : [وَأَفْذَرْنَا رَسُولًا مِنْ قَبْلِكَ مِنْهُمْ مِنْ قَضَيْنَا عَلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَنْ لَمْ :} {سورة: 78} [وَأَفْذَرْنَا رَسُولًا مِنْ قَبْلِكَ مِنْهُمْ مِنْ قَضَيْنَا عَلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَنْ لَمْ :} {سورة: 78}

మూడు : వారి గురించి ఏవైతే సమాచారాలు నిజమో వాటిని నమ్మటం.
నాలుగు : వారిలో నుంచి మా వైపు పంపించబడ్డ ప్రవక్త పరిఅతును ఆచరించటం. ఆయన వారిలో పరిసమాప్తి అయిన ప్రజలందరివైపు పంపించబడ్డ ప్రవక్త అయిన ముహమ్మద్ సలల్లాహు అల్లహి వసల్లం. అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : [لَا رَيْبَ لَهُ] : {سورة: 65} [لَا رَيْبَ لَهُ] : {سورة: 65} {అలా కాదు, నీ ప్రభువు సాక్షిగా! వారు తమ పరస్పర విభేదాల విషయంలో నిన్ను న్యాయనిర్ణేతగా స్వీకరించనంత వరకు మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) నీవు ఏ నిర్ణయం చేసినా దానిని గురించి వారి మనస్సులలో ఏ మాత్రం సంకోచం లేకుండా దానికి (యథాతథంగా) శిరసావహించనంత వరకు, వారు (నిజమైన) విశ్వాసులు కాలేరు!} [అన్బిసా : 65]

ప్రవక్తలను విశ్వసించటం యొక్క గొప్ప ప్రతిఫలాలు :
ఒకటి : తన దాసులపై అల్లాహ్ యొక్క కారుణ్యము, ఆయన అనుగ్రహము గురించి జ్ఞానము ప్రాప్తిస్తుంది; ఏవిధంగానైతే వారిని అల్లాహ్ మార్గము వైపునకు సన్మార్గము చూపించటం కొరకు, వారు అల్లాహ్ ఆరాధన ఎలా చేయాలో వారికి తెలియపరచటం కొరకు వారి వైపునకు సందేశహరులను పంపించాడో అలా. ఎందుకంటే మానవుని బుద్ధి స్వయంగా దానిని గ్రహించదు.
రెండు : ఈ గొప్ప అనుగ్రహం పై అల్లాహ్ యొక్క కృతజ్ఞత తెలుపుకోవటం.
మూడు : దైవసందేశహరులు అల్లహిస్సలాం పట్ల ప్రేమ, ఆదరణబలీమానములు చూపటం మరియు వారికి తగినవిధంగా వారి గొప్పతనమును కొనియాడటం. ఎందుకంటే వారు అల్లాహ్ యొక్క ప్రవక్తలు, అల్లాహ్ యొక్క ఆరాధన చేసేవారు, ఆయన సందేశాలను చేరవేసేవారు మరియు ఆయన దాసులకు హితబోధన చేసేవారు.

సత్య తిరస్కారులు అల్లాహ్ యొక్క ప్రవక్తలు మానవులలోంచి కాబాలరని భావించి తమ వైపు పంపించబడ్డ ప్రవక్తలను తిరస్కరించారు. అల్లాహ్ ఈ భావన గురించి ఖుర్ఆన్ లో ప్రస్తావించి ఖండించాడు : [وَمَا مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْأَنْفُسِ الَّتِي اتَّخَذَتْ مِنْ دُونِ اللَّهِ حَرَجًا وَمَا تَسْلُبُهَا النَّفْسُ الَّتِي حَرَجَتْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا] : {سورة: 95-94} [وَمَا مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْأَنْفُسِ الَّتِي اتَّخَذَتْ مِنْ دُونِ اللَّهِ حَرَجًا وَمَا تَسْلُبُهَا النَّفْسُ الَّتِي حَرَجَتْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا] : {سورة: 95-94} {ప్రజల వద్దకు మార్గదర్శకత్వం వచ్చిన మీదట, విశ్వసించనియకుండా వారిని ఆపిన విషయముల్లా ఒకటి - "అల్లాహ్ ఒక మానవమాతృణ్ణి ప్రవక్తగా పంపాడా?!" అని వారన్నారు. (ఓ ప్రవక్తా!) వారికి చెప్పు : "ఒకవేళ దైవదూతలు భూమండలం మీద తిరుగుతూ, వారి సమర్పరచుకుంటూ ఉన్నట్లయితే, మేము వారి వద్దకు కూడా ఆకాశం నుంచి దైవదూతనే ప్రవక్తగా పంపి ఉండేవారం".} [ఇస్రా : 94 - 95] {ఆయన ఆయన ఆయన సందేశహరులను ఎవరివైపు పంపించాడో భూవాసులు వారు కూడా మానవులే. ఒక వేళ భూవాసులు దైవదూతలే అయితే వారిలాగే అవతారికి అల్లాహ్ ఆకాశము నుంచి వారిపై దైవదూతలను దించేవాడు. మరియు ఇదే విధంగా ప్రవక్తలను తిరస్కరించి వారితో ఇలా పలికిన వారి గురించి తెలియపరచాడు : [إِنَّ أَنْتُمْ إِلَّا بشرٌ مثلنا نُرِيدُونَ أَنْ تَصَدُّونَا عَمَّا كَانُوا] : {سورة: 11} [إِنَّ أَنْتُمْ إِلَّا بشرٌ مثلنا نُرِيدُونَ أَنْ تَصَدُّونَا عَمَّا كَانُوا] : {سورة: 11} {مَا تَسْلُبُهَا النَّفْسُ الَّتِي حَرَجَتْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا} : {سورة: 11} [مَا تَسْلُبُهَا النَّفْسُ الَّتِي حَرَجَتْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا] : {سورة: 11} {మీరూ మాలాంటి మనుషులే తప్ప మరేమీ కాదు. మా తాత ముతాతలు పూజిస్తూ వచ్చిన దేవుళ్ళ ఆరాధన నుండి మమ్మల్ని ఆపాలన్నది మీ ఉద్దేశం. మరైతే స్పష్టమైన ప్రమాణాన్ని మా ముందు తీసుకురాండి" అని చెప్పారు. వారి ప్రవక్తలు వారితో ఇలా అన్నారు: "అవును, మేమూ మీలాంటి మనుషులమే. అయితే అల్లాహ్ తన దాసులలో తాను కోరిన వారిపై ప్రత్యేకంగా దయదలుస్తాడు. అల్లాహ్ అనుజ్ఞ లేకుండా మేము ఏ ప్రమాణాన్ని కూడా మీ వద్దకు తేలేము."} [ఇబ్రాహీం : 10 - 11]

పరలోకం పట్ల విశ్వాసం

పరలోకం (అంతిమ దినం) : లెక్క తీసుకోబడటం కొరకు, ప్రతిఫలం కొరకు ప్రజలు మిరల జీవించడే ప్రళయదినం. దానికి ఆ పేరుతో పిలవటానికి కారణం దాని తరువాత వేరే ఏ దినం లేదు. ఎందుకంటే స్వర్గవాసులు తమ నివాసములలో మరియు నరకవాసులు తమ నివాసములలో స్థిరపడి ఉంటారు.
పరలోకం (అంతిమదినం) పై విశ్వాసం మూడు విషయములతో ఇబడి ఉంది :

ఒకటి : మరణాంతరం మరల లేవబడటం పై విశ్వాసం : అది రెండోవ బాకా ఉదబడినప్పుడు మృతులు జీవింపబడటం. అప్పుడు ప్రజలు కాళ్ళకు చెప్పులు లేకుండా, ఒంటి పై వస్త్రములు లేకుండా నగ్నంగా మరియు సున్నీ చేయబడి లేకుండా అల్లాహ్ సమక్షంలో నిలబడుతారు. అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {104:النبينا} {لَمَّا كُنَّا كَمَا فَاعِلِينَ} [ప్రవిధంగా మేము మొదటిసారి సృష్టించామో అదేవిధంగా మరొకసారి కూడా చేస్తాము. ఈ వాగ్దానం నెరవేర్చే బాధ్యత మాపైన ఉంది. దాన్ని మేము తప్పకుండా నెరవేరుస్తాము.] [అల్ అంబీయా : 104]

మరణాంతరం మరల లేవబడటం వాస్తవము, నిరూపితమైనది. దీనిపై ఖుర్ఆన్, హదీసులు మరియు ముస్లింల ఇజ్మా నుండి ఆధారములు కలవు.

అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {మరి ఆ తరువాత మీరంతా తప్పకుండా మరణిస్తారు. మరియు ప్రళయదినాన మీరంతా నిశ్చయంగా లేవబడుతారు.} [అల్ మూమినున్ : 15 -16]

ద్వైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా సెలవిచ్చాడు : ప్రళయదినమున ప్రజలు ఖాళీ కాళ్ళతో చెప్పులు లేకుండా, నగ్నంగా వస్త్రములు లేకుండా, సున్నీ చేయబడకుండా సమీకరించబడుతారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

దీని ఋజువు అవటం పై ముస్లింల ఇజ్మా ఉన్నది. మరియు ఇది విజ్ఞత యొక్క అగత్యము. అల్లాహ్ ఈ మానవులని మరల జీవింపజేయటం, తన ప్రవక్తలను పంపించి వారిపై నిర్దేశించిన ఆదేశములను పాటించటంపై ఆ రోజు ప్రతిఫలం ప్రసాదించటం అగత్యము. అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {115:المؤمنون} {لَا تُرْجَعُونَ} ["ఏమీ? వాస్తవానికి మేము ఎప్పుడూ వచ్చి వచ్చామని పుట్టించామని మరియు మీరు మా వైపునకు ఎన్నడూ మరలి రారని భావించారా?"] [అల్ మూమినున్ : 115] మరియు ఆయన ద్వైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లంతో ఇలా సెలవిచ్చాడు : {مَعَادٍ إِلَىٰ مَعَادٍ} [నిశ్చయంగా నీ పై ఖుర్ఆన్ ను అవతరింపజేసినవాడు నిన్ను తిరిగి పూర్వస్థలానికి చేర్చనున్నాడు.] [అల్ ఖసస్ : 85]

రెండు : లెక్కతీసుకోబడటంపై ప్రతిఫలం ప్రసాదించబడటం పై విశ్వాసం కనబరచటం : దాసునితో అతని కర్మల పై లెక్క తీసుకోబడను మరియు దాని ప్రతిఫలం ప్రసాదించబడును. దీనిపై ఖుర్ఆన్, హదీసు మరియు ముస్లిముల ఇజ్మా లో ఆధారం కలదు.

అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {నిశ్చయంగా మా వైపునకే వారి మరలింపు ఉంది. ఆ తరువాత నిశ్చయంగా వారి లెక్క తీసుకునేది మేమే} [అల్ గాఫీయ : 25 - 26] {مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرٌ أَمْثَلِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَىٰ إِلَّا بِمِثْلِهَا وَهُمْ لَا يَظْلَمُونَ} [అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {ఎవడు ఒక సత్కార్యం చేస్తాడో, అతనికి దానికి పదిరెట్లు ప్రతిఫలం ఉంటుంది. మరియు ఎవడు ఒక పాపకార్యం చేస్తాడో, అతనికి దానంతటి శిక్షయే ఉంటుంది. మరియు వారి కెలాంటి అన్యాయం జరుగదు.} [అల్ అనఆమ్ : 160] {وَقَالَ تَعَالَىٰ: ﴿وَنُضَعُ الْمَوَازِينَ الْقَائِمَةَ فَلَإِنَّ لِكُلِّ شَيْءٍ نَّفْسًا شَائِئًا وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَىٰ بِنَا حَاسِبِينَ} [అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {మరియు పునరుత్థాన దినమున మేము సరిగ్గా తూచే త్రాసులను ఏర్పాటు చేస్తాము. కావున ఏ వ్యక్తికి కూడా ఏ మాత్రం అన్యాయం జరుగదు. ఒకవేళ ఆవగించితే కర్మ ఉన్నా మేము దానిని ముందుకు తెస్తాము. మరియు లెక్క చూడటానికి మేమే చాలు!} [అల్ అన్బీయా : 47] అల్బుల్లాహ్ ఇబ్ని ఉమర్ రజీయల్లాహు అన్హుమా ఉల్లైఖనం ద్వైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా సెలవిచ్చారు నిశ్చయంగా అల్లాహ్ విశ్వాసపరుడిని దగ్గరకు తీసుకుని అతని పై పరదా కప్పిస్తాడు. అప్పుడు అతనితో ఈ ఈ పాపాలు నీకు తెలుసా అని అడుగుతాడు. అతను తెలుసు ఓ నా ప్రభువా అని సమాధానమిస్తాడు. చివరికి అతను తన పాపములను అంగీకరించిన తరువాత తాను వినాశనానికి గురి అవుతాడని తన మనుసులో భావిస్తాడు. అల్లాహ్ ఇలా అంటాడు నేను ఇహలోకములో వాటిని పరదాతో కప్పివేశాను. ఈ రోజు వాటిని నేను మన్నించి వేస్తున్నాను అంటాడు. అప్పుడు ఆయన అతనికి అతని పుణ్యాల కర్మల పట్టికను ఇస్తాడు. ఇక అవిశ్వాసపరులని, కపటులని సృష్టిరాసులందరి ముందు పిలిచి ఇలా ప్రకటించబడును : ఏరందరు తమ ప్రభువును తిరస్కరించారు. వినండి అల్లాహ్ యొక్క శాపము దుర్మార్గులపై కురియుగాక. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ద్వైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం యొక్క హదీసులో ఇలా ఉన్నది ఎవరైన ఒక పుణ్యకార్యమును సంకల్పించుకుని దానిని ఆచరిస్తే అల్లాహ్ దాన్ని తన వద్ద పది రెట్ల నుండి ఎదువందల రెట్ల వరకు లేదా అంత కంటే అధికంగా పుణ్యాలుగా వ్రాసేస్తాడు. మరియు ఎవరైనా ఒక పాపమును సంకల్పించుకుని ఆచరిస్తే దాన్ని అల్లాహ్ ఒక పాపకార్యముగానే వ్రాస్తాడు. మరియు లెక్క తీసుకోబడటం మరియు వాటి ప్రతిఫలం ప్రసాదించబడటం జరుగుతుంది అన్న దానిపై ముస్లింలందరి ఏకీభావము కలదు. అది విజ్ఞతకు ప్రకారం జరుగును. ఎందుకంటే అల్లాహ్ ఖుర్ఆన్ ను అవతరింపజేశాడు మరియు ద్వైవప్రవక్తలను పంపించాడు. మరియు వారు తీసుకుని వచ్చిన ఆదేశములను స్వీకరించటం మరియు వాటిలో నుంచి తప్పనిసరి ఆచరించవలసిన వాటిని దాసులపై అనివార్యం చేశాడు. మరియు ధర్మమును వ్యతిరేకించేవారితో యుద్ధమును అనివార్యం చేశాడు. మరియు వారి రక్తములను, వారి సంతానమును, వారి స్త్రీలను మరియు వారి సంపదలను ధర్మసమ్మతం చేశాడు. ఒకవేళ లెక్కతీసుకోవటం, ప్రతిఫలం ప్రసాదించటం జరగకపోతే ఈ ఆదేశాలన్ని వృధా అగును. అల్లాహ్ వృధా వస్తువుల నుండి ఫరిశుద్దుడు. అల్లాహ్ ఈ ఆయతులలో వాటి వైపు సూచిస్తూ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {لَسَّالَىٰ الَّذِينَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ وَلَسَّالَىٰ الْمُرْسَلِينَ فَلَنُغْصِنَ عَلَيْهِمْ بِعِلْمٍ وَمَا كُنَّا} [الأعراف: 6-7] {కావున మేము ఎవరి వద్దకు మా సందేశాన్ని (ప్రవక్తను) పంపామో వారిని తప్పక ప్రశ్నిస్తాము మరియు నిశ్చయంగా ప్రవక్తలను కూడా ప్రశ్నిస్తాము. అప్పుడు వారికి పూర్తి జ్ఞానంతో వివరిస్తాము. ఎందుకంటే మేము లేకుండా లేము.} [అల్ అరాఫ్ : 6 - 7]

మూడు : స్వర్గము, నరకమును విశ్వసించటం మరియు అవి రెండు సృష్టిరాసుల శాశ్వత నివాసములని విశ్వసించటం. కావున స్వర్గము అనుగ్రహాల నిలయము. దాన్ని అల్లాహ్ దైవభీతి కల విశ్వాసపరుల కొరకు సిద్ధం చేసి ఉంచాడు. వారు అల్లాహ్ తప్పని దేనిని విశ్వసించటం అనివార్యం చేసిన దానిని విశ్వసించారు మరియు అల్లాహ్ కు ఆయన ప్రవక్తకు విధేయత చూపారు, అల్లాహ్ కొరకు చిత్తశుద్ధిని చూపారు, ఆయన ప్రవక్తను అనుసరించారు. అందులో రకరకాల అనుగ్రహాలు కలవు. వేటినితే ఏ కళ్ళు చూడలేదో, ఏ చెవులు వినలేదో, వాటి గురించి ఏ మానవుని మనసులో ఆలోచన రాలేదో. అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {لَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ جَزَاءُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ} [البينة: 7-8] {అయితే విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేసినవారు; నిశ్చయంగా సృష్టిలో వారే అందరికన్నా ఉత్తములు. వారికి ప్రతిఫలంగా వారి ప్రభువు దగ్గర శాశ్వతమైన స్వర్గ వనాలున్నాయి. వాటి క్రంద కాలువలు ప్రవహిస్తూ ఉంటాయి.

వాటిలో వారు కలకాలం ఉంటారు. అల్లాహ్ వారి పట్ల ప్రసన్నుడయ్యాడు. వారు అల్లాహ్ పట్ల సంతోషపడ్డారు. ఈ అనుగ్రహ భాగ్యం తన ప్రభువుకు భయపడేవానికి మాత్రమే.} [అల్ బయ్యన : 7 - 8] وَقَالَ تَعَالَى: {فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُمْ مِنْ قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءِ بِمَا كَانُوا} [السجدة: 17]. {కాని వారికి, వారి కర్మల ఫలితంగా వారి కొరకు (పరలోకంలో) కళ్ళకు చలువనిచ్చే ఎటువంటి సామగ్రి దాచి పెట్టబడి ఉండే ఏ ప్రాణికి తెలియదు.} [అస్ సజ్దా : 17] ఇక నరకము : అది శిక్ష నిలయం. దానిని అల్లాహ్ దుర్మార్గులైన అవిశ్వాసపరుల కొరకు సిద్ధం చేసి ఉంచాడు. ఎవరైతే ఆయనను తిరస్కరించి ఆయన ప్రవక్తల పట్ల అవిధేయత చూపారో. అందులో రకరకాల శిక్షలు, నీతిదాయకమైన శిక్షలు కలవు. వాటి వినాశకాల గురించి ఏ హృదయములో ఆలోచన తట్టదు. وَقَالَ تَعَالَى: {وَأَتَقُوا} [السجدة: 131] اَللّٰهُ اِيَّاكَ a

పరలోకమును విశ్వసించటం యొక్క గొప్ప ప్రతిఫలములు :
 ఒకటి : ఆ ప్రళయదినం నాడు పుణ్యమును ఆశించి విధేయత చూపాలనే కోరిక, దాని ఆశ;
 రెండు : ప్రళయదినం నాడు శిక్ష నుండి భయముతో అవిధేయత కార్యములు చేయటం నుండి, వాటి నుండి సంతోషి చెందటం నుండి భయమును కలిగి ఉండటం.

మూడు : ప్రళయదిన అనుగ్రహముల ఆ దినము ప్రతిఫలము ఆశ వలన ఇహలోకములో కోల్పోయిన వాటిపై విశ్వాసపరులు సంతోష పడటం.

మరణాంతరం లేపబడటం అసంభవం అని భావిస్తూ అవిశ్వాసపరులు మరణాంతరం లేపబడటమును తిరస్కరించారు.

ఈ భావన తప్పు. షరీఆ, విషయజ్ఞానము, హేతుబద్ధత ఇది తప్పు అవటంపై సూచిస్తున్నాయి.
 షరీఅత సూచన గురించి అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {సంత్యాన్ని తిరస్కరించిన వారు (చనిపోయిన తరువాత) మరల సజీవులుగా లేపబడమని భావిస్తున్నారు. వారితో ఇలా అను: "అది కాదు, నా ప్రభువు సాక్షిగా! మీరు తప్పకుండా లేపబడతారు. తరువాత మీరు (ప్రపంచంలో) చేసేదంతా మీకు తెలుపబడుతుంది. మరియు ఇది అల్లాహ్ కు ఎంతో సులభం".} [త్రగాబున్ : 7] దివ్యగ్రంథములన్ని దీనిపై ఏకీభవించాయి.

విషయజ్ఞానము యొక్క సూచన : అల్లాహ్ ఇహలోకములో మృతులను జీవింపచేయటమును తన దాసులకు చూపించాడు. సూరతుల్ బఖారలో దీని గురించి ఐదు ఉదాహరణలు కలవు. అవి :

మొదటి ఉదాహరణ : మూసా అలైహిస్సలాం జాతివారు ఆయనతో ఇలా పలికినప్పటి ఉదాహరణ : {మీము అల్లాహ్ ను కళ్ళారా చూడనంత వరకు నిన్ను విశ్వసించము.} [బఖర : 55]. అప్పుడు అల్లాహ్ వారిని మరణింపజేసి ఆ తరువాత జీవింపజేశాడు. ఈ విషయంలో అల్లాహ్ బన్ ఇస్రాయిలును ఉద్దేశించి ఇలా సంబోధించాడు : {فَأَخَذْنَا مِنْهُمُ ابْنَ مَرْيَمَ ابْنًا مُّؤْتَمِرًا لِّمَوْتِهِمْ فَاتَّخِذُوا آلَ إِبْرَاهِيمَ هُدًى وَبَارَكُوا عَلَيْهِمْ إِذْ أَخْرَجَهُمْ فِي الْحَبَشَةِ لِيُقِيمُوا فِيهَا السَّلَاطَةَ} [البقرة: 56-55]. {మీరు మూసాతో అన్న మాటలను గుర్తుకు తెచ్చుకోండి : "ఓ మూసా! మీము అల్లాహ్ ను కళ్ళారా చూడనంతవరకూ నిన్ను విశ్వసించము". (మీ ఈ పెడసరి దోరణికి శిక్షగా) మీరు చూస్తుండగానే (మీపై) పీడుగు పడింది. అయితే (ఈసారయినా) మీరు కృతజ్ఞులవుతారేమోనన్న ఉద్దేశంతో చనిపోయిన మీమల్కీ తిరిగి బ్రతికించాము.} [బఖర : 55 - 56] రెండవ ఉదాహరణ : ఆ చంపబడిన వ్యక్తి సంఘటన ఎవరి గురించి అయితే బనూ ఇస్రాయిలు వారు బోట్లాడుకున్నారు. అయితే తనను ఎవరు వదించారో ఆ శవం తెలియపరచటానికి అల్లాహ్ వారిని ఒక ఆవును జబాహ్ చేసి దానిలోని మాంసము యొక్క కొంత భాగముతో ఆ శవముపై కొట్టమని వారిని ఆదేశించాడు. ఈ విషయంలో అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {وَإِذْ قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَادَّارَأْتُمْ فِيهَا وَاللَّهُ مُخْرِجٌ مَّا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ} [البقرة: 73-72]. {జ్ఞాపకం చేసుకోండి.} మీరు ఒక వ్యక్తిని హత్య చేసి, ఆ విషయంలో పరస్పరం విభేదించుకోసాగారు. కాని మీ గుట్టును అల్లాహ్ రట్టు చేయాలనే నిర్ణయించుకున్నాడు. కనుక, "ఈ ఆవు (మాంసపు) ముక్క నోకదాన్ని హతుని దేహానికేసి కొట్టండి (అతడు లేచి నిలబడతాడు)" అని మీము అన్నాము. ఈ విధంగా అల్లాహ్ మృతులను బ్రతికించే తన నిదర్శనాలను చూపుతున్నాడు - మీరు ఇకనయినా బుద్ధిగా మసలుకోవాలని!} [అల్ బఖర : 72 - 73] మూడవ ఉదాహరణ : ఆ జాతి వారి సంఘటన ఎవరైతే ప్రాణ భయంతో తమ బస్తీలను వదిలి బయటకు వచ్చి పారిపోయారో. వారు వేలల్లో ఉన్నారు. అల్లాహ్ వారిని మరణింపజేసి ఆ తరువాత జీవింపజేశాడు. ఈ విషయంలో అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ أُلُوفٌ وَإِنِّي أَخْرَجُهُمْ فِي الْيَوْمِ تَفِيفًا} [البقرة: 243]. {ఏమీ? మృత్యుభయంతో, వేల సంఖ్యలో ప్రజలు తమ ఇండ్లను వదిలి పోయింది నీకు తెలియదా? అప్పుడు అల్లాహ్ వారితో: "మరణించండి!" అని అన్నాడు కాని తరువాత వారిని బ్రతికించాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మానవుల పట్ల అత్యంత అనుగ్రహం గలవాడు, కాని చాలా మంది కృతజ్ఞులు చూపరు.} [బఖర : 243] నాలుగవ ఉదాహరణ : ఆ వ్యక్తి సంఘటన ఎవరైతే వినాశమునకు గురి అయిన బస్తీ వద్ద నుండి వెళ్ళాడు. అల్లాహ్ దాన్ని జీవింపజేయటం దూరవిషయం అని భావించాడు. అప్పుడు అల్లాహ్ అతనిని వంద సంవత్సరముల వరకు మరణింపజేసి ఆ తరువాత అతనిని జీవింపజేశాడు. ఈ విషయంలో అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {أَوْ كَالَّذِي مَرَّ عَلَى قَرْبَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا قَالَ أَنَّى يُحْيِي هَذِهِ اللَّهُ بَعْدَ مَوْتِهَا فَأَمَاتَهُ اللَّهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهُ قَالَ كَمْ لَبِثْتَ قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالَ بَلْ لَبِثْتَ مِائَةَ عَامٍ فَانظُرْ إِلَى طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَمْ يَتَسَنَّهْ وَانظُرْ إِلَى جِمْارِكَ وَانْجَلِكَ آيَةَ لِلنَّاسِ وَأَنْظُرْ إِلَى الْعُظَامِ كَيْفَ نُنشِئُهَا ثُمَّ تَكْسُوهَا لِحْمًا فَمَا تَبَيَّنَ لَهُ قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ} [البقرة: 259]. {లేక! ఒక వ్యక్తి ఇండ్ల కప్పులన్నీ కూలిపోయి, పాడుపడిన (తలక్రిందులై బోర్లా పడిన) నగరం మీదుగా

పోతూ: "వాస్తవానికి! ననిచిపోయిన ఈ నగరానికి అల్లాహ్ తిరిగి ఏ విధంగా జీవం పోయగలడు?" అని అన్నాడు. అప్పుడు అల్లాహ్ అతనిని మరణింపజేసి నూరు సంవత్సరాల తరువాత తిరిగి బ్రతికింపజేసి: "ఈ స్థితిలో నీవు ఎంతకాలముంటివి?" అని అడిగాడు. అతడు: "ఒక దినమో, లేక ఒక దినములో కొంత భాగమో!" అని అన్నాడు. దానికి ఆయన: "కాదు, నీవు ఇక్కడ ఈ (మరణించిన) స్థితిలో, నూరు సంవత్సరాలు ఉంటివి. ఇక నీ అన్నపానీయాల వైపు చూడు, వాటిలో ఏ మార్పు లేదు. ఇంకా నీవు నా గాడిదను కూడా చూడు! మేము ప్రజల కొరకు నిన్ను దృష్టాంతంగా చేయదలిచాము. ఇక ఆ (గాడిద) ఎముకలను చూడు, ఏ విధంగా వాటిని ఉద్ధరించి తిరిగి వాటిపై మాంసం కప్పుతామో!" అని అన్నాడు. ఇవి అతనికి స్పష్టంగా తెలిసిన తరువాత అతడు: "నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడని నాకు (ఇప్పుడు) తెలిసింది!" అని అన్నాడు. [అల్ బఖర : 259] ఇదవ ఉదాహరణ ఇబ్రాహీము ఖలీలుల్లాహ్ సంఘటనది ఆయన అల్లాహ్ తో మృతులను వివిధంగా జీవింపజేస్తాడో చూపించమని అడిగారు. అప్పుడు అల్లాహ్ ఆయనను నాలుగు పక్షులను జబాహ్ చేసి వాటి భాగములను చుట్టుప్రక్కల ఉన్న పర్యాయములపై విస్తరింపజేసి వేసి ఆ తరువాత వాటిని పిలవమని ఆదేశించాడు. అప్పుడు వాటి భాగములు ఒకదానితో ఒకటి కలిసి ఇబ్రాహీమ్ అల్లహిస్సలాం వైపుకు పరుగెత్తుకుని వచ్చినవి. అల్లాహ్ ఈ విషయంలో ఇలా సెలవిచ్చాడు: {إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ أَرِنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَىٰ قَالَ أَرَأَيْتَ إِنْ أَتَىٰكَ الْجِبَالُ تَوَدَّىٰ قَالَ بِخَبَرٍ مُّتَّبِعٍ وَلَا يَخْلُفُ أَعْبَادًا ثُمَّ خَلَّىٰ الْمَوْتَىٰ أَهْلًا وَآلًا بِإِذْنِ اللَّهِ لِيُبَيِّنَ لَهُ مَا فِي آيَاتِهِ لَعَلَّ هُوَ يَرْجِعُ} [260: البقرة]. {మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి) ఇబ్రాహీమ్: "ఓ నా ప్రభూ! నీవు మృతులను ఎలా సజీవులుగా చేస్తావో నాకు చూపు!" అని అన్నప్పుడు, (అల్లాహ్) అన్నాడు: "ఏమీ? నీకు విశ్వాసం లేదా?" దానికి (ఇబ్రాహీమ్): "ఉంది, కానీ నా మనస్సు తృప్తి కొరకై అడుగు తున్నాను!" అని అన్నాడు. అప్పుడు (అల్లాహ్): "నాలుగు పక్షులను తీసుకో, వాటిని బాగా మచ్చిక చేసుకో. తరువాత (వాటిని కోసి) ఒక్కొక్కదాని ఒక్కొక్క భాగాన్ని, ఒక్కొక్క కొండపై పెట్టి రా, మళ్ళీ వాటిని రమ్మని పిలుపు, అవి నీ వద్దకు ఎగురుకుంటూ వస్తాయి. కాబట్టి నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు అని తెలుసుకో!" అని అన్నాడు.} [అల్ బఖర : 260]

చనిపోయినవారిని పునరుత్థానం చేయటం సంభవం అన్నదానిపై సూచిస్తున్న నిజమైన ఇంద్రియ ఉదాహరణలు ఇవి, మృతులను పునరుత్థానం చేయడంలో, వారి సమాధుల నుండి వారిని అల్లాహ్ అనుమతితో బయటకు తీసుకురావడంలో మరియు కుమారుడైన ఈసా సూచనల గురించి సర్వశక్తిగల అల్లాహ్ ఏమి చేశాడో మనం ఇప్పటికే ప్రస్తావించాం.

హేతుబద్ధమైన సూచనలు రెండు విధములుగా కలవు :
 వాటిలో ఒకటి : నిశ్చయంగా అల్లాహ్ భూమ్యాకాశములను మరియు వాటిలో ఉన్న వాటిని మొదటిసారి సృష్టించాడు. సృష్టిని మొదటిసారి సృష్టించే సామగ్రి ము కలవాడు దానిని మరల సృష్టించటం నుండి అశక్తుడు కాదు. అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు: {هُوَ الَّذِي بَنَىٰ السَّمَاءَ السَّادَةَ ۗ وَهُوَ غَافِلٌ عَنِ الْوَالِدِينَ} [27: الروم]. {మరియు ఆయనే సృష్టి ఆరంభించిన వాడు, ఆ తరువాత దానిని తిరిగి ఉనికిలోకి తెచ్చేవాడు. ఇది ఆయనకు ఎంతో సులభమైనది.} [రూమ్ : 27] {وَمَا يَدَّبَّرُوا الْقَوْلَ أَمْ رَبَّنَا لَهُ أَعْيُنٌ يَرَىٰ مَا يُحْسِنُونَ} [104: الأنبياء]. {ఏవిధంగా మేము మొదటిసారి సృష్టించామా అదేవిధంగా మరోసారి కూడా చేస్తాము. ఈ వాగ్దానం నెరవేర్చే బాధ్యత మాపైన ఉంది. దాన్ని మేము తప్పకుండా నెరవేరుస్తాము.} [అల్ అన్బియా : 104] కృశించిపోయిన ఎముకలను జీవింపజేయటమును నిరాకరించిన వారిని ఖండిస్తూ ఆదేశిస్తూ ఇలా సెలవిచ్చాడు: {وَأَنذَرْنَا لَهُمْ آتُونَكَ الْمَدِينَةَ كَمَا يُبَدِّلُ اللَّهُ قُلُوبَ الْغَافِلِينَ} [79: الضحى]. {ఇలా అను: "మొదట వాటిని పుట్టించిన ఆయనే, మళ్ళీ వాటిని బ్రతికిస్తాడు. మరియు ఆయన ప్రతి సృష్టి సృజన పట్ల జ్ఞానముకలవాడు.} [యాసీన్ : 79] రెండవది: భూమి నిర్జీవంగా, బంజరుగా ఉంటుంది, దానిలో పచ్చని చెట్లు ఉండదు, దానిపై వర్షం పడుతుంది, దానిలో ఒక సజీవ ఆకుపచ్చని మొక్కలు పుట్టుకొస్తాయి, దీనిలో అందాలు చిందించే అన్నిరకాల వస్తువులు ఉంటాయి, దాని మరణం తర్వాత దానిని పునరుద్ధరించగలిగినవాడు చనిపోయిన వారిని పునరుద్ధరింపజేయగలడు, సర్వశక్తిమంతుడైన అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు: {وَمِن آيَاتِهِ أَن تَرَىٰ فِي السَّمَاءِ مَاءً مُّزَابِقًا فَلْيَأْتِكُم بِسَحَابٍ مِّمَّا يَمُنُّ بِهِ لَوْلَا يُدْرِكُهُ الْيَوْمَ الْقِيَامَ} [39: الصافات]. {మరియు ఆయన సూచన (ఆయాత్) లలో ఒకటి: నిశ్చయంగా నీవు భూమిని పాడు నేలగా (ఎండిపోయిన బంజరు నేలగా) చూస్తున్నావు; కానీ మేము దానిపై నీటిని (వర్షాన్ని) కురిపించగానే, అది పులకించి, ఉబ్బి పోతుంది. నిశ్చయంగా దీనిని (ఈ భూమిని) బ్రతికించి లేపే ఆయన (అల్లాహ్ యే) మృతులను కూడా బ్రతికించి లేపుతాడు. నిశ్చయంగా, ఆయన ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.} [ఘస్సీర్ : 39] {وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُّبَارِكًا فَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُنَّ مِنَ السَّاجِدِينَ} [11-9: الق]. {ఇంకా మేము ఆకాశం నుండి శుభప్రదమైన నీటిని (వర్షాన్ని) కురిపించాము. తద్వారా తోటలను, కోతకొచ్చే ఆహార దానాన్ని అను మొలిపించాము. ఒకదానిపై ఒకటి పరుకుని ఉండే పండ్ల గుత్తులు గల ఎత్తయిన ఖర్జూరపు చెట్లను, దాసుల ఉపాధి నిమిత్తం నీటిని (ఉత్పత్తి చేశాము). ఇంకా మేము దీంతో నిర్జీవంగా ఉన్న ప్రదేశానికి జీవం పోశాము. ఈ విధంగానే (సమాధుల నుండి) బయటకు రావలసి ఉన్నది.} [ఖాఫ్ : 9 - 11]

మరణం తరువాత సంభవించే వాటిపై విశ్వాసం పరలోకం పై విశ్వాసంతో ఇమిడి ఉంటుంది. ఉదాహరణకు :

(1) సమాధి పరీక్ష : అది మృతునికి ఖననం చేసిన తరువాత అతని ప్రభువు గురించి, అతని ధర్మం గురించి, అతని ప్రవక్త గురించి ప్రశ్నించటం. అప్పుడు అల్లాహ్ విశ్వాసపరులను స్థిరమైన మాటపై నిలకడను ప్రసాదిస్తాడు. అప్పుడు అతను నా ప్రభువు అల్లాహ్ అని, నా ధర్మం ఇస్లాం అని, నా ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం అని సమాధానమిస్తాడు. *ويصل الله الظالمين فيقولون: هاه، هاه، لا أدري، ويقول المنافق أو المرتاب: لا أدري سمعت الناس يقولون شيئا فقلته* చేస్తాడు. అప్పుడు అవిశ్వాసపరుడు ఇలా పలుకుతాడు అయ్యో అయ్యో నాకేమి తెలియదు. మరియు కపటుడు, సందోహానికి గురి అయినవాడు ఇలా పలుకుతాడు నాకేమి తెలియదు. ప్రజలు ఏదో చెబుతుంటే విన్నాను అదే నేను పలికాను. (2) సమాధి శిక్ష మరియు దాని అనుగ్రహాలు : దుర్మార్గుల కొరకు అంటే కపటులు, అవిశ్వాసపరుల కొరకు సమాధి శిక్ష ఉంటుంది. అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు: *وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ فِي غَمَرَاتِ الْمَوْتِ وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُو أَيْدِيهِمْ أَخْرَجُوا أَنفُسَهُمْ الْيَوْمَ تُجْرَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ: 93: الأعراف*. {ఈ దుర్మార్గులు మరణ యాతనలో ఉన్నప్పుడూ దైవదూతలు తమ చేతులు చాచి సరే ఇక మీ ప్రాణాలు బయటికి తీయండి మీరు అల్లాహ్ కు అబద్ధాలు ఆపాదించునందుకు అల్లాహ్ ఆయతుల పట్ల గర్వాతిశయంతో విర్రవీగినందులకు.} [అల్ అన్ అమ్ : 93]

అల్లాహ్ ఫిర్ బైన్ వంశము గురించి ఇలా సెలవిచ్చాడు : {ఆ నరకాగ్ని! వారు దాని ఎదుటకు ఉదయమూ మరియు సాయంత్రమూ రప్పింపబడుతూ ఉంటారు. మరియు (పునరుత్థాన) దినపు ఘడియ వచ్చినప్పుడు: "ఫిర్ బైన్ జనులను తీవ్రమైన శిక్షలో పడవేయండి!" అని అజ్జ ఇవ్వబడుతుంది.} [గ్రాఫిర్ : 46].

సహీహ్ ముస్లింలలోని జైద్ బిన్ సాబిత్ ఉల్లేఖనం దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా సెలవిచ్చారు "మీరు సమాధిలో ఖననం చేయటం వదిలివేస్తారని నాకు భయం లేకపోతే నేను అల్లాహ్ మీకు నేను సమాధుల నుండి వీన్ సమాధి శిక్షలను మీకు వినిపించమని అల్లాహ్ తో వేడుకునేవాడిని". ఆ తరువాత తన ముఖమును త్రిప్పి ఇలా పలికారు "మీరు నరక శిక్ష నుండి అల్లాహ్ తో శరణు వేడుకోండి". మేము నరకాగ్ని శిక్ష నుండి అల్లాహ్ శరణు వేడుకోంటున్నాము అని వారు పలికారు. దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా పలికారు "మీరు సమాధి శిక్ష నుండి అల్లాహ్ తో శరణు వేడుకోండి". మేము సమాధి శిక్ష నుండి అల్లాహ్ తో శరణు వేడుకుంటున్నాము అని వారు సమాధానమిచ్చారు. దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా పలికారు "మీరు బహిర్గతం అయిన, బహిర్గతం కాని ఉపద్రవాల నుండి అల్లాహ్ తో శరణు వేడుకోండి". మేము బహిర్గతం అయిన, బహిర్గతం కాని ఉపద్రవాల నుండి అల్లాహ్ తో శరణు వేడుకుంటున్నాము అని వారు సమాధానమిచ్చారు. దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా పలికారు "మీరు దజ్జాల్ ఉపద్రవాల నుండి అల్లాహ్ తో శరణు వేడుకోండి". మేము దజ్జాల్ ఉపద్రవాల నుండి అల్లాహ్ తో శరణు వేడుకుంటున్నాము అని వారు సమాధానమిచ్చారు.

ఇక సమాధి అనుగ్రహాలు : ఇవి సత్యవిశ్వాసుల కొరకు ఉన్నవి. అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {"మా ప్రభువు అల్లాహ్ మాత్రమే" అని పలికి, దానిపై స్థిరంగా ఉన్న వారి వద్దకు దైవదూతలు దిగివచ్చి, (ఇలా అంటూ ఉంటారు): "మీరు భయపడకండి. దుఃఖించకండి. మీకు వాగ్దానం చేయబడిన స్వర్గలోకపు శుభవార్తను అందుకోండి."} [ఫుస్సిలత్ : 30]

అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {మరి (గుండెలోని) ప్రాణం గొంతు దాకా వచ్చేసినపుడు, ఆ స్థితిని మీరు కళ్ళారా చూస్తూ ఉండిపోతారు. మేము ఆ చనిపోయేవ్యక్తికి మీకన్నా చాలా సమీపంలో ఉంటాము. కాని మీరు మాత్రం చూడలేరు. మీరు (మీ వాదనలో) సత్యవంతులే అయితే, ఆ పోయే ప్రాణాన్ని (కాస్త) తిరిగి రప్పించుకోండి! మరెవడయితే దైవసామీప్యం పొందిన వారిలో చేరాడో, అతని కొరకు సౌఖ్యం, మధుర భక్ష్యాలు, అనుగ్రహభరితమైన స్వర్గవనం ఉంది.} [వాఖియ : 83 - 89]

బర్రా బిన్ ఆజిబ్ రజియల్లాహు అన్తు ఉల్లేఖనం దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఆ విశ్వాసపరుని గురించి ఎవరైతే తన సమాధిలో దైవదూతల ప్రశ్నలకు సమాధానమిచ్చి ఉంటాడో ఇలా సెలవిచ్చారు : ఆకాశము నుండి ఒక ప్రకటించేవాడు ఇలా ప్రకటిస్తాడు : నా దాసుడు సత్యం పలికాడు కావున అతని కొరకు స్వర్గ తివాచిని పరచండి. మరియు అతనికి స్వర్గ వస్తువులను తోడిగించండి. అతని కొరకు స్వర్గము వైపు ఒక ద్వారమును తెరవండి. ఇంకా ఆయన ఇలా సెలవిచ్చారు : కావున అతని వద్దకు స్వర్గపు గాలి, సువాసన వస్తూ ఉంటుంది. మరియు అతని సమాధిలో ఎక్కడి వరకు దృష్టి వెళుతుందో అక్కడి వరకు విశాలపరచబడుతుంది. దీనిని అహ్మద్ మరియు అబూదావుద్ ఒక పొడవైన హదీసులో ఉల్లేఖించారు.

విచక్షణా రహితులైన వారిలోంచి ఒక సమూహం మార్గభ్రష్టతకు గురి అయినది. కావున వారు సమధి శిక్షను, దాని అనుగ్రహాలను సంభవించటమును వ్యతిరేకించటం వలన అది సంభవించటం అసంభవమని భావిస్తూ తిరస్కరించారు. ఇంకా వారు ఇలా పలికారు : ఒక వేళ సమాధిని తెరిచి శవమును చూస్తే అది ఎలా ఉండేదో అలాగే ఉంటుంది. అది విశాలమవటం గాని, బిగితువుగా అవటం గాని జరగదు. ఎటువంటి మార్పు జరగదు.

షరీఅత్ పరంగా, ఇంద్రియ జ్ఞానం పరంగా మరియు బుద్ధి పరంగా ఇది అసత్య భావన అవుతుంది. ఇక షరీఅత్ పరంగా చూస్తే సమాధి శిక్ష, దాని అనుగ్రహాల నిరూపణను సూచించే నుసూస్ (ఖుర్ఆన్ ఆయతులు, హదీసులు) వచ్చి ఉన్నవి.

సహీహ్ బుఖారీలోని ఇబ్ని అబ్బాస్ రజియల్లాహు అన్తుమా ఉల్లేఖనం దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఒక సారి కొన్ని తోటల వద్ద నుండి వెళ్ళారు. అప్పుడు ఇద్దరు వ్యక్తులను సమాధిలో శిక్షింపబడుతున్నప్పుడు వారి స్వరమును విన్నారు. ఇబ్ని అబ్బాస్ రజియల్లాహు అన్తు పూర్తి హదీసును ప్రస్తావించారు. అందులో ఇలా ఉన్నది : వారిలో ఒకడు మూత్రము నుండి పరిశుభ్రతను పాటించేవాడు కాదు. ఇంకో రివాయత్ లో తన మూత్రము నుండి అని ఉంది. మరియు రెండవ వ్యక్తి చాడీలను చేరవేసే వాడు. ముస్లిం యొక్క ఒక రివాయత్ లో అతడు మూత్రము నుండి పరిశుభ్రత పాటించేవాడు కాదు అని ఉంది.

ఇంద్రియ జ్ఞానము విషయానికొస్తే: నిదురించే వ్యక్తి తన కలలో తాను విశాలమైన మరియు ఆనందకరమైన ప్రదేశంలో ఉన్నానని, అందులో అనుగ్రహాలతో లబ్ధిపొందుతున్నాడని లేదా తాను ఇరుకైన మరియు భయంకర ప్రదేశంలో ఉన్నానని, దానితో బాధపడుతున్నానని మరియు కొన్నిసార్లు తాను చూసిన దాని నుండి మేల్కొన్నానని చూస్తాడు. ఏదేమైనా, అతను తన గదిలో తన మంచంపై తాను ఉన్న స్థితిలో ఉన్నాడు, మరియు నిద్ర మరణానికి నోదరుడు, అందుకే సర్వశక్తిమంతుడైన అల్లాహ్ దాన్ని మరణం తో నామకరణం చేశాడు. సర్వశక్తిమంతుడైన అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {الَّذِينَ فِي مَنَابِعِهَا فَالْمَيْتُ فِي مَنَابِعِهَا فَالْمَيْتُ فِي مَنَابِعِهَا فَالْمَيْتُ فِي مَنَابِعِهَا} [అల్లాహ్ యే ఆత్మలను (ప్రాణాలను) మరణ కాలమున వశపరచుకునేవాడు మరియు మరణించని వాడి (ఆత్మలను) నిద్రావస్థలో (వశపరచుకునే వాడునూ). తరువాత దేనికైతే మరణం నిర్ణయింప బడుతుందో దానిని ఆపుకొని, మిగతా వారి (ఆత్మలను) ఒక నియమిత కాలం వరకు తిరిగి పంపుతాడు.] [అజ్జుమర్ : 42] బుద్ధి విషయానికొస్తే: నిద్రపోయేవాడు తన కలలో వాస్తవికతకు అనుగుణమైన నిజమైన కలను చూస్తాడు, బహుశా అతను ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) ను యదాతధంగా చూశాడు, మరియు ఆయనను చూసిన వారు నిజంగా అతన్ని చూశారు, అయితే, మంచంపై తన గదిలో నిదురించే వ్యక్తి చూసినదానికి చాలా దూరంలో ఉన్నాడు. ఇది ఈ లోక పరిస్థితులలో సాధ్యమైతే, పరలోక పరిస్థితులలో అది సాధ్యం కాదా?!

ఇక మృతుని సమాధి తెరిచి చూస్తే అది ఎలా ఉన్నదో అలాగే ఉంటుందని, సమాధి విశాలమవటంలో, ఇరుకుగా ఉండటంలో ఎటువంటి మార్పు జరగదని వారి వాదనలో వారి నమ్మకం ఏదైతే ఉన్నదో దాని సమాధానం ఈ క్రింది విధంగా ఇవ్వవచ్చు : ఒకటి : షరీఅత్ చెప్పబడినదాన్ని ఇటువంటి నిరాధారమైన అనుమానాలతో వ్యతిరేకించడం అనుమతించబడదు, షరీఅ తీసుకువచ్చింది ఏమిటో ప్రత్యర్థి ఏవిధంగా సమీక్షించాలో ఆవిధంగా సమీక్షిస్తే, ఈ అనుమానాల చెల్లుబాటు కాదని అతనికి తెలుస్తుంది మరియు ఇలా తెలుపబడింది :

చాలా మంది సరైన ప్రకటనను విమర్శిస్తారు, అయినప్పటికీ వారి విమర్శ వారి పొరపాటు (బలహీనమైన అవగాహన) ఫలితంగా ఉంటుంది. రెండవది, బర్ఖత్ జీవిత విషయాలు అగోచర విషయాలకు సంబంధించినవి, వాటిని ఇంద్రియాల నుండి అర్థం చేసుకోవడం సాధ్యం కాదు. వాటి వాస్తవికతను ఇంద్రియాల ద్వారా తెలుసుకోగలిగితే, అగోచర విషయాలపై విశ్వాసం వల్ల ప్రయోజనం ఉండదు, కానీ ఈ

విధంగా అగోచరవిషయాలను విశ్వసించేవారు మరియు దానిని ధృవీకరించడానికి ఉద్దేశపూర్వకంగా నిరాకరించే వారు ఇద్దరూ సమానులవుతారు.

మూడవది, సమాధిలో శిక్షను, అనుగ్రహాలను, సమాధి విశాలమును మరియు బిగుతువును మృతుడు మాత్రమే అనుభవిస్తాడు ఇతరులు అనుభవించరు. నిదురించే వ్యక్తి తన కలలో తాను ఇరుకైన మరియు భయంకర ప్రదేశంలో లేదా విశాలమైన మరియు ఆహ్లాదకరమైన ప్రదేశంలో ఉన్నట్లు చూస్తాడు, అతని చుట్టూ ఉన్నవారు దానిని చూడలేరు మరియు అనుభూతి చెందరు. మరియు దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం తన సహచరుల మధ్య ఉన్నప్పుడు ఆయన వైపు వహీ (దైవవాణి) అవతరింపబడేది. అప్పుడు ఆయన దైవవాణిని వినే వారు. ఆయన అనుచరులు దానిని వినలేకపోయేవారు. అప్పుడప్పుడు ఆయన సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ముందు దైవదూత మానవుని రూపంలో ప్రత్యక్షమయ్యి ఆయన సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లంతో సంభాషించేవాడు. సహచరులు దైవదూతను చూడలేకపోయేవారు. మరియు అతనిని వినలేకపోయేవారు. నాల్గవది: సృష్టికి అవగాహన కక్తి సర్వశక్తిమంతుడైన అల్లాహ్ గ్రహించడానికి వీలు కల్పించిన దాని ద్వారా పరిమితం చేయబడుతుంది, మరియు వారు ఉన్న ప్రతిదాన్ని గ్రహించలేరు, సప్త ఆకాశాలు, భూమి మరియు వాటిలోని ప్రతిదీ నిజమైన స్తుతితో అల్లాహ్ ని స్తుతిస్తుంది, సర్వశక్తిమంతుడైన అల్లాహ్ కొన్ని సార్లు తన సృష్టిలో నుంచి తాను కోరుకున్న వారికి దానిని వినిపిస్తాడు. దీనితో పాటు ఇవన్నీ మా దృష్టికి కానరావు. ఈ విషయంలో అల్లాహ్ తఆలా ఇలా సెలవిస్తున్నాడు : **سُبْحٰنَ لِهٖ السَّمٰوٰتِ السَّبْعُ وَالْاَرْضُ وَمَنْ فِيْهِنَّ وَاِنَّ مِنْ شَيْءٍ اِلَّا بِسَبْحِ بَحْمِوْءٍ وَّلٰكِنْ لَا تَفْقَهُوْنَ سَبْحِیْهِمْ** 44: {الاسراء} [సప్తాకాశాలు, భూమి మరియు వాటిలో ఉన్న సమస్తమూ ఆయన పవిత్రతను కొనియాడుతూ ఉంటాయి. మరియు ఆయన పవిత్రతను కొనియాడనిది, ఆయన స్తోత్రం చేయనటువంటిది ఏదీ లేదు, కాని మీరు వాటి స్తుతిని అర్థం చేసుకోలేరు.] [ఇస్త్రా : 44] మరియు ఇతర పైతానులు, జిన్నులు ఘనిలో రాకపోకలు కొనసాగించేవి. జిన్నులు దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం వద్దకు వచ్చి ఆయన ఖుర్ఆన్ పారాయణమును నిశ్చలంగా విన్నారు. ఆ తరువాత తమ జాతివారి వద్దకు హెచ్చరిస్తూ వెళ్ళారు. ఇంత జరిగిన కూడా వారు మా కంటికి కనబడరు. ఈ విషయంలో అల్లాహ్ ఇలా సెలవిస్తున్నాడు : **اِنۡبِیِّیۡ اٰدَمَ لَا یَفۡتَنۡکُمُ الشَّیۡطٰنُ کَمَا اَخۡرَجَ اَبۡرَہٰمَ** 27: {الاعراف} { 27: ఆదమ్ సంతానమా! పైతాన్ మీ తల్లిదండ్రుల నుండి (స్వర్గ) వస్త్రాలను తొలగించి, వారి మర్కాంగాలను వారికి కనబడేట్లు చేసి వారిని స్వర్గం నుండి వెడలగొట్టినట్లు మిమ్మల్ని కూడా ఆపదకు (ఫిత్నాకు) గురిచేయకూడదు. నిశ్చయంగా, వాడు మరియు వాని సంతతివారు మిమ్మల్ని కనిపెట్టుకొని ఉన్నారు. కాని, మీరు వారిని చూడలేరు. నిశ్చయంగా, మేము పైతానులను, విశ్వసించని వారికి స్పృహితులుగా చేశాము.} [ఆరాఫ్ : 27] సృష్టి ఉనికిలో ఉన్న వాటి వాస్తవికతను గ్రహించనప్పుడు నిర్ధారిత అగోచరవిషయాలను వారు గ్రహించక తిరస్కరించడం సమ్మతం కాదు.

విధివ్రాత పట్ల విశ్వాసం

అల్ ఖదర్ (దాల్ కి ఫతహ తో) అంటే అల్లాహ్ తన ముందస్తు జ్ఞానంతో మరియు తన విజ్ఞతతో లోకము యొక్క విధివ్రాతను వ్రాయటం మరియు తీర్పునివ్వటం.

విధివ్రాతపై విశ్వాసం అన్నది నాలుగు విషయములను ఇమిడి ఉంది :

ఒకటి: సర్వశక్తిమంతుడైన అల్లాహ్ కు తన చర్యలకు, లేదా తన దాసుల చర్యలకు సంబంధించిన ప్రతిదీ, సంక్షిప్తంగా, సవివరంగా శాశ్వతంగా తెలుసు అని విశ్వసించడం.

రెండు అల్లాహ్ దీనిని లాహి మహ్నూజ్ లో వ్రాసి ఉంచాడని విశ్వసించడం. ఈ రెండు విషయముల గురించి అల్లాహ్ ఇలా సెలవిస్తున్నాడు : **اَلۡمُتَعَلِّمُ اَنَّ اللّٰهَ یَعۡلَمُ مَا فِی السَّمٰوٰتِ وَالۡاَرْضِ اِنَّ ذٰلِکَ فِی کِتَابٍ اِنۡ ذٰلِکَ عَلَی اللّٰهِ یَسِیۡرٌ** {الحج:70}. {నిమ్? నీకు తెలియదా? ఆకాశంలో మరియు భూమిలో ఉన్నదంతా అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసని! నిశ్చయంగా, ఇదంతా ఒక గ్రంథంలో (వ్రాయబడి) ఉంది.

నిశ్చయంగా ఇదంతా అల్లాహ్ కు చాలా సులభమైనది.} [హాజ్ : 70]

సహీహ్ ముస్లిం లో అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అమర్ బిన్ ఆస్ రజియల్లాహు అన్హుమా ఉల్లేఖనం ఆయన ఇలా సెలవిచ్చారు నేను దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ను ఇలా ప్రవచిస్తుండగా విన్నాను : "అల్లాహ్ ఆకాశములను, భూమిని సృష్టించక యాభై వేల సంవత్సరముల ముందే సృష్టిరాసుల విధివ్రాతను వ్రాసివేశాడు".

మూడవది: సర్వశక్తిమంతుడైన అల్లాహ్ చిత్తం ప్రకారమే సమస్త జీవులు ఉండగలవని విశ్వసించాలి, అది ఆయన చర్యకు సంబంధించినదైనా, లేదా సృష్టించబడిన వారి చర్యకు సంబంధించినది అయినా, సర్వశక్తిమంతుడైన అల్లాహ్ తన చర్యకు సంబంధించి ఇలా అన్నాడు: **الْقَصۡص:68** {وَرۡرَبُّکَ یَخۡلُقُ مَا یَشَآءُ وَیَخۡتَٰرُ} [నీ ప్రభువు తాను కోరిన దాన్ని సృష్టిస్తాడు. తాను కోరిన వారిని ఎంపిక చేసుకుంటాడు.] [ఖిసస్ : 68] **27: اِبۡرَہٰمِ** {وَقَالَ: وَیَقۡعَلُ اللّٰهُ مَا یَشَآءُ} మరియు అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {అల్లాహ్ తాను తలచుకున్నది చేసి తీరుతాడు.} [ఇబ్రాహీమ్ : 27] **6: اِلۡ عَمۡرَانَ** {وَقَالَ تَعَالٰی فِیۡمَا} మరియు ఇలా సెలవిచ్చాడు : {ఆయనే తాను కోరిన విధంగా మాతృ గర్భాల్లో మీ రూపురేఖలను మలుస్తాడు.}

[ఆలి ఇమాన్ : 6]. మరియు అల్లాహ్ సృష్టిరాసుల చర్యలకు సంబంధించి ఇలా సెలవిచ్చాడు : **فَلَقَاتِلُوۡکُمْ** {وَلَوۡ شَآءَ اللّٰهُ لَسَلۡطۡنُہُمْ عَلَیۡکُمۡ فَلَقَاتِلُوۡکُمْ} [ఆలి ఇమాన్ : 6]. మరియు ఇలా సెలవిచ్చాడు : {నీ ప్రభువే గనక తలుచుకుంటే వారెన్నటికీ అలా చేయలేరు. కాబట్టి నీవు వాళ్ళను, వారి కల్పనలను వదిలివెయ్యి.} [అన్ఆమ్ : 112] నాల్గవది: సర్వశక్తిమంతుడైన అల్లాహ్ కొరకు సమస్త ప్రాణులు తమ స్వంత స్వభావం, లక్షణాలు మరియు కదలికలతో సహా సృష్టించబడ్డారని విశ్వసించడం,

సర్వశక్తిమంతుడైన అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : **الزمر:62** {اللّٰهُ خَٰلِقُ کُلِّ شَیۡءٍ وَهُوَ عَلَیۡ کُلِّ شَیۡءٍ وَکَیۡلٌ} [అల్లాహ్ యే ప్రతి దాని సృష్టికర్త మరియు ఆయనే ప్రతి దానికి కార్యకర్త.} [జుమర్ : 62] **2: الْفِرۡقَانِ** {وَوَخۡلَقَ کُلَّ شَیۡءٍ فَعَزَّزۡہُ تَغۡدِیۡرًا} మరియు ఇలా సెలవిచ్చాడు : {అల్లాహ్ సుబహానహు వతఆలా ఇలా సెలవిచ్చాడు : {ఆయన ప్రతి వస్తువును సృష్టించి, దానికి తగ్గట్టుగా దాని లెక్కను నిర్ధారించాడు.}

[పురాన్ : 2] అల్లాహ్ తఆలా ఇబ్రాహీం అలైహిస్సలాం గురించి తెలిపాడు: ఆయన తన జాతిప్రజలకు ఇలా బోధించారు : **وَاللّٰهُ خَٰلِقُ مَا** 96: **الصافات: 96** {وَاللّٰهُ خَٰلِقُ مَا} "వాస్తవానికి, మిమ్మల్ని మరియు మీరు (చెక్కి) చేసిన వాటిని సృష్టించింది అల్లాహ్ యే కదా!" [సాఫాత్ : 96]

పైన మేము వర్ణించినట్లు విధివ్రాతపై విశ్వాసం అన్నది దాసునికి తన స్వచ్ఛంద పనులు చేయటంలో ఇచ్చి మరియు వాటిపై సామర్థ్యం ఉంటున్నది అన్న దానికి వ్యతిరేకం కాదు. ఎందుకంటే షరీఆ మరియు పరిస్థితులు అది దాసునికి ఉన్నదని నిరూపించటానికి ఆధారాలు.

ఇక షరీఆ విషయానికి వస్తే అల్లాహ్ ఇచ్చి విషయంలో ఇలా సెలవిస్తున్నాడు :{39:النِّبَا} [ఇక కోరినవారు (నుంచి పనులు చేసి) తమ ప్రభువు వద్ద స్థానం ఏర్పరచుకోవచ్చు.] [నబా : 39]223:البقرة} {مِثْلَ مَا أُوتُوا فِي الْقُدْرَةِ: [فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَأَسْمِعُوا وَأَطِيعُوا] [التغابن: 16]223} [బఖర : 223]16: [مِثْلَ مَا أُوتُوا فِي الْقُدْرَةِ: [فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَأَسْمِعُوا وَأَطِيعُوا] [التغابن: 16]223} మరియు అల్లాహ్ సామర్థ్యం విషయంలో ఇలా సెలవిచ్చాడు : {కాబట్టి శాయశక్తులా మీరు అల్లాహ్ కు భయపడుతూ ఉండండి. వినండి,విధేయత చూపండి.} [తగాబున్ : 16]286:البقرة} {لَا يَكْفُرُ اللَّهُ تَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ} [التغابن: 16]286:البقرة} మరియు ఇలా సెలవిచ్చాడు : {అల్లాహ్ ఏ ప్రాణిపైనా దాని శక్తికి మించిన భారం వేయడు. అది ఏ పుణ్యాన్ని సంపాదించినా దానికే లభిస్తుంది. మరి అది ఏ పాపాన్ని మూటగట్టుకున్నా దాని ఫలితాన్ని అది చవిచూస్తుంది.} [బఖర : 286]ఇక పరిస్థితులు : ప్రతి మనిషికి తెలుసు అతనికి ఇచ్చి మరియు సామర్థ్యం ఉన్నదని. వాటి ప్రకారమే కార్యచరణ చేస్తాడు. మరియు వాటి ప్రకారమే కార్యచరణను వదిలివేస్తాడు. మరియు అతడు తన ఇచ్చితో వాటిల్లో చర్య నడవటం మరియు తన ఇచ్చితో కాకుండా వాటిల్లో వణకటం మధ్య తేడా గమనిస్తాడు. కాని మనిషి యొక్క ఇచ్చి,సామర్థ్యం అల్లాహ్ యొక్క ఇచ్చి,సామర్థ్యంతో వాటిల్లుతాయి. ఎందుకంటే అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు :{29-28:التكوير} [مِثْلَ مَا أُوتُوا فِي الْقُدْرَةِ: [فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَأَسْمِعُوا وَأَطِيعُوا] [التغابن: 16]223} మరియు సర్వలోకాల ప్రభువైన అల్లాహ్ తలచినంత వరకు, మీరు తలచినంత మాత్రాన ఏమీ కాదు.} [తక్వీర్ : 28 - 29]ఈ విశ్వమంతా సర్వశక్తిమంతుడైన అల్లాహ్ రాజ్యాధికారము కలదు కాబట్టి, ఆయన జ్ఞానం, సంకల్పం లేకుండా ఆయన ఆధీనంలో ఏదీ లేదు.

విధివ్రాతపై విశ్వాసం గురించి మేము తెలియపరచినది ఏ దాసునికి విధి కార్యాలను వదిలివేయటానికి లేదా అవిధేయతకు పాల్పడటానికి అనుమతి ఉన్నదని ఆధారం కాదు. కావున దానితో ఆధారం చూపటం ఈ కొన్ని మార్గాల వలన అసత్యమగును : ఒకటి : అల్లాహ్ యొక్క వాక్య : {అల్లాహ్ కు సాటి (భాగస్వాములు) కల్పించేవారు అంటారు: "ఒకవేళ అల్లాహ్ కోరితే మేము గానీ, మా తండ్రితాతలు గానీ ఆయనకు సాటి కల్పించే వారమూ కాము మరియు దేనినీ నిషేధించి ఉండేవారమూ కాము." వారికి పూర్వం వారు కూడా మా శిక్షను రుచి చూడనంత వరకు ఇదే విధంగా తిరస్కరించారు. వారిని అడుగు: "మీ వద్ద ఏదైనా (రూడి అయిన) జ్ఞానం ఉందా! ఉంటే మా ముందు పెట్టండి. మీరు కేవలం కల్పనలను అనుసరిస్తున్నారు మరియు మీరు కేవలం ఊహగానాలో చేస్తున్నారు"} [అన్ఆమ్ : 148]ఒక వేళ వారికి విధివ్రాత ఆధారమే అయితే అల్లాహ్ వారికి తన శిక్ష రుచిని చూపించి ఉండడు.రెండు : అల్లాహ్ యొక్క వాక్య : {(మేము) ప్రవక్తలను శుభవార్తలు ఇచ్చేవారిగా మరియు హెచ్చరికలు చేసే వారిగా పంపాము. ప్రవక్తల (ఆగమనం) తరువాత, అల్లాహ్ కు ప్రతికూలంగా వాదించటానికి, ప్రజలకు ఏ సాకూ మిగల కూడదని! మరియు అల్లాహ్ సర్వ శక్తిమంతుడు, మహా వివేచనాపరుడు.} [నిసా : 165]ఒకవేళ విధివ్రాత విభేదకులకు ఆధారమైతే సందేశపారులను పంపి దానిని నిరోధించటం జరిగేది కాదు. ఎందుకంటే సందేశపారులను పంపిన తరువాత విభేదము అన్నది వాటిల్లుతుంది అంటే అది అల్లాహ్ యొక్క విధివ్రాతతోనే జరుగుతుంది.మూడు : బుఖారీ,ముస్లిం ఉల్లేఖించినది,పదాలు బుఖారీ - అలీ బిన్ అబూ తాలిబ్ రజియల్లాహు అన్లు ఉల్లేఖనం దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా సెలవిచ్చారు : మీలో నుంచి ప్రతి ఒక్కరి స్థావరమును అల్లాహ్ నరకంలో లేదా సర్గములో వ్రాసి ఉంచాడు. అప్పుడు అనుచరులలో నుంచి ఒకరు ఇలా ప్రశ్నించారు : ఓ ప్రవక్త మేము దానిపైనే నమ్మకం ఉంచుకోకూడదా ? ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం లేదు. మీరు ఆచరించండి. ప్రతి ఒక్కరి కొరకు శుభం చేయబడింది అని సమాధానమిచ్చి ఆ తరువాత ఈ ఆయతును చదివారు : {ఎవరైతే (దైవమార్గంలో) ఇచ్చాడో,(తన ప్రభువుకు) భయపడుతూ ఉన్నాడో.} [అల్లల్ : 5]ముస్లిం యొక్క పదాలు ఇలా ఉన్నవి : "ప్రతి ఒక్కరికి ఆ పని శుభభతరం చేయబడినది దేని కొరకైతే వారు సృష్టించబడ్డారో" ఆ తరువాత దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఆచరించమని ఆదేశించి విధివ్రాతపై నమ్మకమును కలిగి ఉండటాన్ని వారించారు.నాలుగు : నిశ్చయంగా అల్లాహ్ దాసుడిని ఆదేశించాడు మరియు వారించాడు. మరియు అతడి శక్తి మేరకు అతనికి బాధ్యతను అప్పగించాడు. అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు :{16:التغابن} [كُلُّ شَيْءٍ عِنْدَ اللَّهِ بِوِزْنٍ يُبْتَلَى: [التغابن: 16]286:البقرة} మరియు ఇలా సెలవిచ్చాడు : {అల్లాహ్ ఏ ప్రాణిపైనా దాని శక్తికి మించి భారం వేయడు.} [బఖర : 286]ఒకవేళ దాసుడు ఏదైనా కార్యం చేయటానికి బలవంతం పెట్టబడితే, అతడు వదిలించుకోలేనిదానికి బాధ్యుడవుతాడు, మరియు ఇది సరైనది కాదు, కాబట్టి అజ్ఞానం, మతిమరుపు లేదా బలవంతం కారణంగా అతని నుండి పాపం చేయబడితే, అతనిపై ఎటువంటి పాపం లేదు, ఎందుకంటే అతను క్షమార్హుడు.

ఐదవది: అల్లాహ్ విధి దాచబడి ఉన్న రహస్యం, కాబట్టి విధి జరిగిన తరువాత మాత్రమే తెలుస్తుంది. కానీ ఒక వ్యక్తి ఏదైనా చేసినప్పుడు, అతను ఏమి చేయాలనుకుంటున్నాడో అతనికి ముందే తెలుసు, కాబట్టి అతని చర్య యొక్క ఉద్దేశ్యం అల్లాహ్ యొక్క విధి గురించి అతని జ్ఞానంపై ఆధారపడి ఉండదు. ఇది విధి ద్వారా అతని యొక్క వాదనను తిరస్కరిస్తుంది, ఎందుకంటే తెలియనిది దేనికైనా వాదనగా ఎలా మారుతుంది.

ఆరు : మనిషి ప్రాపంచిక వ్యవహారాల విషయంలో ప్రయోజనకరమైన వాటిని కోరుకుంటూ ఉండటం మేము చూస్తుంటాము. చివరికి అతను వాటిని పొందుతాడు. ఇంకా అతను తనకు ప్రయోజనం కలిగించని వాటి వైపు మరలడు. ప్రయోజనం కలిగించని వాటి వైపు మరలటానికి విధివ్రాత ద్వారా ఆధారం చూపడు. అటువంటప్పుడు ధార్మిక వ్యవహారాలలో ప్రయోజనం కలిగించే వాటిని వదిలి నష్టం కలిగించే వాటి వైపు ఎలా మరలుతాడు మరియు వాటి విషయంలో విధివ్రాత ద్వారా ఎలా ఆధారం చూపుతాడు. ఈ రెండు వ్యవహారాల విషయం ఒకటి కాదా ?!

దీనిని స్పష్టపరచటానికి మీకు కొన్ని ఉదాహరణలను ఇస్తున్నాము :

ఒక వేళ మనిషి ముందు రెండు మార్గములు ఉంటే : అందులో ఒకటి అతడిని క్రమశిక్షణారహిత్యం కల పట్టణం వైపు తీసుకెళ్తుంది. అందులో హత్య,దోపిడి,అత్యాచారము,భయము మరియు ఆకలి రాజ్యమేలుతుంది. రెండవ మార్గము అతడిని క్రమశిక్షణ,స్థిరమైన భద్రత,సంపన్నమైన జీవితం ధన,మాన,ప్రాణాల పట్ల గౌరవం కల పట్టణం వైపు తీసుకెళ్తుంది. అటువంటప్పుడు అతను ఆ రెండు మార్గములలో నుంచి ఏ మార్గములో నడుస్తాడు?

వాస్తవానికి, అతను మరొక మార్గాన్ని ఎంచుకుంటాడు, ఇది చుట్టూ శాంతి ఉన్న వ్యవస్థీకృత నగరంలో ముగుస్తుంది. అశాంతి, భయం, దోపిడీలు ఉన్న నగర మార్గాన్ని విధివ్రాతను ఆధారంగా తీసుకుని వివేకవంతుడు ఎవరూ ఎంచుకోడు. అటువంటప్పుడు పరలోక విషయంలో అతడు విధివ్రాతను ఆధారంగా తీసుకుని స్వర్గమార్గమును వదిలి నరకమార్గమును ఎలా ఎంచుకుంటాడు? ఇంకో ఉదాహరణ : ఒక వైద్యుడు రోగికి మందు తాగమని ఆదేశించినప్పుడు, అతను తనకు ఇష్టం లేకపోయినా తాగుతాడు, అదేవిధంగా అతను ఏదైనా హానికరమైన ఆహారాన్ని తినకుండా నిరోధించినప్పుడు, అతను దానిని కోరినప్పటికీ వదిలివేస్తాడు. రోగి తన స్వంత భద్రత మరియు వైద్యం కోసం మాత్రమే ఇదంత చేస్తాడు. అతను విధివ్రాతను ఆధారంగా చేసుకుని మందు త్రాగకుండా ఉండటం లేదా తనని నష్టం కలిగించే ఆహారమును తినటం చేయలేడు. అటువంటప్పుడు మనిషి విధివ్రాతను ఆధారంగా చేసుకుని అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త ఆదేశించిన వాటిని ఎలా వదిలివేస్తాడు మరియు అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త వారించిన వాటిని ఎలా చేస్తాడు? ఏడు : విదులను వదలటం పై లేదా పాప కార్యములను పాల్పడటం పై విధివ్రాతను ఆధారంగా చూపించే వాడిపై ఎవరైన దౌర్జన్యమునకు పాల్పడి అతని సంపదను తీసుకుని లేదా అతని పవిత్రతను ఉల్లంఘించి ఆ తరువాత విధివ్రాతను ఆధారంగా చూపే మీరు నన్ను నిందించండి నా ఈ హింస విధివ్రాత ప్రకారం జరిగింది అని పలికితే అతడు అతని ఆధారమును అంగీకరించడు. అటువంటప్పుడు అల్లాహ్ హక్కు విషయంలో అతిక్రమించటంలో విధివ్రాతను తన స్వయం కొరకు ఆధారంగా చూపేవాడు తనపై ఇతరులు హింసకు పాల్పడి విషయంలో విధివ్రాతను ఆధారంగా చూపటమును ఎందుకు అంగీకరించడు?!

ఈ విషయంలో ఒక సంఘటన ప్రస్తావించబడుతుంది విశ్వాసుల నాయకులు ఉమర్ బిన్ ఖత్తాబ్ రజియల్లాహు అన్హు వద్దకు చతులు వదించబడి శిక్షకు అర్హుడైన ఒక దొంగను తీసుకుని రావటం జరిగింది. అప్పుడు ఆయన అతని చేతులను నరకమని ఆదేశించారు. అప్పుడు అతను ఓ విశ్వాసుల నాయకుడా ఆగండి నేను అల్లాహ్ విధిప్రకారం దొంగతనం చశాను. అప్పుడు ఉమర్ రజియల్లాహు అన్హు ఇలా సమాధానమిచ్చారు : మేము కూడా అల్లాహ్ తబ్దీర్ ప్రకారమే చేయిని నరుకుతున్నాము.

విధివ్రాతను విశ్వసించటం యొక్క గొప్ప ప్రతిఫలాలు :

ఒకటి : కారకాలను వినియోగించే టప్పుడు అల్లాహ్ పై నమ్మకమును కలిగి ఉండటం ఎలాగంటే కారకాలపై నమ్మకమును కలిగి ఉండకూడదు. ఎందుకంటే ప్రతీది అల్లాహ్ విధి ప్రకారమే జరుగును.

రెండవది, ఒక లక్ష్యాన్ని సాధించే సమయంలో స్వార్థానికి పాల్పడవద్దు, ఎందుకంటే లక్ష్యాన్ని సాధించడం అల్లాహ్ నుండి వచ్చిన ఆశీర్వాదం, ఇది మంచి మరియు విజయం యొక్క కారణాల ఫలితంగా అల్లాహ్ నిర్దేశించింది. ఒక వ్యక్తి యొక్క స్వార్థం ఆశీర్వాదాలను పొందినందుకు అల్లాహ్ కు కృతజ్ఞతలు తెలుపుకోవటమును మరపింపచేస్తుంది.

మూడవది : అల్లాహ్ యొక్క విధి ప్రకారం మనోషికి లభించిన వాటి పట్ల సంతృప్తి చెందటం, సంతోష పడటం. కావున అతను ఏదైన ఇష్టమైన వస్తువు కోల్పోవటం వలన లేదా ఏదైన అయిష్టకరమైనది లభించటం వలన బాధపడకూడదు. ఎందుకంటే ఇది అల్లాహ్ విధివ్రాత ప్రకారం. భూమ్యాకాశాల రాజ్యాధికారం ఆయనకే చెందుతుంది. ఆయన విధి ఖచ్చితంగా జరుగును. ఈ విషయంలో అల్లాహ్ ఇలా సెలవిస్తున్నాడు : {أَصَابَ مِنْ مَّصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَبْرَأَهَا إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ الْكِتَابُ تَأْتُوا : {మామి మీద గానీ లేదా స్వయంగా మీ మీద గానీ విరుచుకు పడి ఏ ఆపద అయినా సరే! మేము దానిని సంభవింప జేయక ముందే గ్రంథంలో వ్రాయబడకుండా లేదు. నిశ్చయంగా, ఇది అల్లాహ్ కు ఎంతో సులభం. ఇదంతా మీరు పోయిన దానికి నిరాశ చెందకూడదని మరియు మీకు ఇచ్చిన దానికి సంతోషంతో ఉప్పొంగి పోరాదని. మరియు అల్లాహ్ బడాయీలు చెప్పుకునేవారూ, గరించే వారూ అంటే ఇష్టపడడు.} [హదీద్ : 22 - 23] దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా సెలవిస్తున్నాడు : "విశ్వాసి పరిస్థితి చాలా ఆశ్చర్యకరమైనది. అతను ఏ పరిస్థితిలో ఉన్నా అతనికి మేలు మాత్రమే కలుగుతుంది. ఇది కేవలం విశ్వాసి విషయంలో మాత్రమే జరుగుతుంది. అతనికి ఆనందం కలిగినప్పుడు అల్లాహ్ కు కృతజ్ఞత తెలుపు కుంటాడు, అతనికి అది మేలును ప్రసాదిస్తుంది. ఒక వేళ అతనికి కష్టం కలిగితే అతను సహనం వహిస్తాడు అది అతనికి మేలు చేస్తుంది".

విధివ్రాత విషయంలో రెండు వర్గాలు మార్గ భ్రష్టతకు గురిఅయ్యాయి :

అందులో ఒకటి జబరియ్యా వర్గము. వారు దాసుడు తన చర్యపై బలవంతం చేయబడ్డాడు. అతనికి అందులో ఎలాంటి నిర్ణయం కాని విధివ్రాత కాని లేదు.

రెండవది: ఖదరియ్యహ్, వారు అంటారు, దాసుడు సంకల్పం మరియు శక్తితో తన పని నుండి స్వతంత్రుడు, మరియు సర్వశక్తిమంతుడైన అల్లాహ్ సంకల్పం మరియు అతని శక్తి అతనిపై ఎటువంటి ప్రభావాన్ని చూపవు.

షరీఆ మరియు పరిస్థితులతో మొదటి వర్గము (జబ్రియా) కు ప్రతిస్పందన:

షరీఆ విషయానికొస్తే: సర్వశక్తిమంతుడైన అల్లాహ్ దాసుని కొరకు సంకల్పాన్ని, ఇచ్చను రుజువు చేసి, అతనికి పనిని జోడించాడు, సర్వశక్తిమంతుడైన అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {إِنَّكُمْ مِنْ يَرِيدِ الدُّنْيَا وَمِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ الْآخِرَةَ} [152: عمران] {మీలో కొందరు ప్రపంచం కోసం ప్రాకులాడగా, మరికొందరు పరలోకాన్ని కోరుకున్నారు.} [ఆలె ఇవ్తాన్ : 152] {ఆలె ఇవ్తాన్ : 152} [ఆలె ఇవ్తాన్ : 152] {ఆలె ఇవ్తాన్ : 152} {ఈ విధంగా ప్రకటించు : (ఆసాంతం) సత్యంతో కూడుకున్న ఈ ఖుర్ఆన్) మీ ప్రభువు తరపు నుంచి వచ్చింది. కనుక కోరిన వారు దీనిని విశ్వసించవచ్చు, కోరినవారు నిరాకరించవచ్చు. (అయితే సత్యాన్ని నిరాకరించిన) దుర్మార్గుల కోసం మేము అగ్నిని సిద్ధం చేసి ఉంచాము. దాని కేలు వారిని చుట్టుముడతాయి.} [కహాఫ్ : 29] 46: {فَلْيَعْلَمُوا بِمَا جَاءَتْهُمْ مِنْ رَحْمَتِ رَبِّهِمْ وَأَسْمَاءُ فَتُلَوِّقُهُمْ وَمَا تَكْفُرُ بِهِمْ لَبِئْسَ مَا يَكْتُمُونَ} [అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {ఈ విధంగా ప్రకటించు : (ఆసాంతం) సత్యంతో కూడుకున్న ఈ ఖుర్ఆన్) మీ ప్రభువు తరపు నుంచి వచ్చింది. కనుక కోరిన వారు దీనిని విశ్వసించవచ్చు, కోరినవారు నిరాకరించవచ్చు. (అయితే సత్యాన్ని నిరాకరించిన) దుర్మార్గుల కోసం మేము అగ్నిని సిద్ధం చేసి ఉంచాము. దాని కేలు వారిని చుట్టుముడతాయి.} [కహాఫ్ : 29] 46: {فَلْيَعْلَمُوا بِمَا جَاءَتْهُمْ مِنْ رَحْمَتِ رَبِّهِمْ وَأَسْمَاءُ فَتُلَوِّقُهُمْ وَمَا تَكْفُرُ بِهِمْ لَبِئْسَ مَا يَكْتُمُونَ} [అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {ఎవడైతే సత్యార్థం చేస్తాడో అతడు తన (మేలు) కొరకే చేస్తాడు. మరియు దుష్కార్యం చేసేవాడు దాని (ఫలితాన్ని) అనుభవిస్తాడు. మరియు నీ ప్రభువు తన దాసులకు అన్యాయం చేసేవాడు కాదు.} [ఫుస్సిలత్ : 46]

పరిస్థితులకు సంబంధించి: ప్రతి వ్యక్తికి తాను ఇష్టపూర్వకంగా చేసే బద్దీక చర్యలు : తినడం, త్రాగటం, అమ్మడం మరియు కొనడం మరియు అతని ఇష్టానికి వ్యతిరేకంగా తనపై పడేవి: జ్వరం నుండి వణుకు మరియు పైకప్పు నుండి పడిపోవడం వంటివి మధ్య వ్యత్యాసం తెలుసు, అతను మొదటి దానిలో బలప్రయోగం లేకుండా తన సంకల్పం ద్వారా స్వయనిర్ణయంతో చేసేవాడు, మరియు రెండవ దానిలో అతను స్వయనిర్ణయం కాదు, మరియు అతను తనపై వాటిల్లిన దానిని కోరుకోడు.

షరీఆ మరియు బుద్ధితో రెండవ వర్గము (ఖద్రీయ) కు ప్రతిస్పందన:

షరీఆ విషయానికొస్తే: సర్వశక్తిమంతుడైన అల్లాహ్ అన్నింటికీ సృష్టికర్త, మరియు ప్రతిదీ ఆయన చిత్తం ప్రకారమే అవుతుంది, సర్వశక్తిమంతుడైన అల్లాహ్ తన గ్రంథంలో దాసుల చర్యలు తన చిత్తం ప్రకారమే జరుగుతాయని స్పష్టపరచాడు, మరియు ఆయన ఇలా సెలవిచ్చాడు: **وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَفْتَلْنَا مِنَ بَعْدِهِمْ مِنْ نَعْمٍ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَلَكِنْ اخْتَلَفُوا فَمِنْهُمْ مَنْ آمَنَ وَمِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا** [البقرة: 253] **فَعَلْنَا مَا بَدَرْنَا مِنْ آيَاتِنَا أَنْ يَكْفُرَ بِهَا وَلَكِنْ لِيَظْهَرَ أَنَّهُ قَوْمٌ عَادُونَ** {ఒకవేళ అల్లాహ్ యే గనక తల్లిస్తే వీరి తరువాత స్పష్టమయిన నిదర్శనాలు చూసిన ప్రజలు పరస్పరం తగువులాడుకునేవారు కాదు. కాని వారు విభేదాల్లో పడిపోయారు. వారిలో కొందరు విశ్వసించగా, మరి కొందరు అవిశ్వాసులుగా ఉండి పోయారు. అల్లాహ్ గనక కోరితే వీరు పరస్పరం కలహించుకునే వారు కాదు. కానీ అల్లాహ్ మాత్రం తాను తలచిందే చేస్తాడు.} [బఖర : 253]{**وَاللَّاسِ أَلْمَعِينِ**}. మరియు అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {మరియు మేము కోరినట్లయితే, ప్రతి వ్యక్తికి (ఆత్మకు) దాని మార్గదర్శకత్వం చేసి ఉండేవారము. కాని, నేను: "నిశ్చయంగా జిన్నాతులు మరియు మానవులందరితో నరకాన్ని నింపేస్తాను" అని పలికేన, నా మాట సత్యమయ్యింది.} [సజ్జా : 13] బుద్ధి విషయానికొస్తే: ఈ విశ్వమంతా సర్వశక్తిమంతుడైన అల్లాహ్ ఆదీనంలో ఉన్నది, మరియు మానవుడు ఈ విశ్వంలోని వాడే. కావున అతను సర్వశక్తిమంతుడైన అల్లాహ్ ఆదీనంలో ఉన్నాడు, మరియు ఆదీనంలో ఉన్నవారికి యజమాని అనుమతి, ఇచ్చ లేకుండా అతని రాజ్యంలో కార్య నిర్వహణ చేయటం సాధ్యం కాదు.

ఇస్లామీయ అఖీద లక్ష్యాలు

అరబీ పరిభాషలో హదవ్ అంటే చాలా అర్థాలు వస్తాయి అందులో నుంచి ఒకటి విల్లు గురి పెట్టి కొట్టటానికి ఏర్పాటు చేసుకున్న గుర్తు. మరియు ఉద్దేశించబడిన ప్రతి వస్తువు.

ఇస్లామీయ విశ్వాసం యొక్క లక్ష్యాలు: దాని ఉద్దేశాలు మరియు ఉదాత్త లక్ష్యాలు, దానికి కట్టుబడి ఉండటం వల్ల కలిగేవి, మరియు అవి అనేక మరియు వైవిధ్యమైనవి, వాటిలో నుండి :

ఒకటి : సర్వశక్తిమంతుడైన అల్లాహ్ ఒక్కడి కొరకు మాత్రమే సంకల్పము మరియు ఆరాధన యొక్క చిత్తశుద్ధి, ఎందుకంటే ఆయన సృష్టికర్త మరియు ఆయనకు ఎటువంటి భాగస్వామి లేదు, కాబట్టి ఉద్దేశ్యం మరియు ఆరాధన ఆయన కోసం మాత్రమే ఉండాలి. రెండు : ఈ విశ్వాసం నుండి హృదయం ఖాళీ అవటం వల్ల తలెత్తే అస్తవ్యస్తమైన గందరగోళం నుండి మనస్సును మరియు ఆలోచనను విముక్తం చేయడం, ఎందుకంటే దాని నుండి హృదయం ఖాళీ అయిన వాడు ప్రతి విశ్వాసం యొక్క హృదయం నుండి శూన్యంగా ఉంటాడు మరియు ఇంద్రియ పదార్థాన్ని మాత్రమే ఆరాధిస్తాడు లేదా నమ్మకాలు మరియు మూఢనమ్మకాల భ్రమలలో కొట్టుమిట్టాడుతాడు.

మూడు, వ్యక్తిగత మరియు మేధోపరమైన మనశ్శాంతి, అతను వ్యక్తిగత మరియు మేధోపరమైన ఆందోళనతో బాధపడడు, ఎందుకంటే ఈ విశ్వాసం అతనికి మరియు అతని సృష్టికర్తకు మధ్య బలమైన సంబంధాన్ని కలిగిస్తుంది, కాబట్టి అతను తన సృష్టికర్తను ప్రభువుగా, పాలకుడిగా మరియు ధర్మశాసన స్థాపకునిగా ఉండటానికి అంగీకరిస్తాడు, కాబట్టి అతని హృదయం తన ప్రభువు యొక్క విధివ్రాతతో సంతృప్తి చెందుతుంది మరియు అతని హృదయం ఇస్లాం కొరకు విశాలమగును. అతను ఇస్లాంకు ప్రత్యామ్నాయాన్ని కోరుకోడు

నాలుగు, అల్లాహ్ ఆరాధన లేదా సృష్టి విషయంలో ఉద్దేశం మరియు చర్య యొక్క విచ్ఛిన్నం నుండి సురక్షితంగా ఉండటం, ఎందుకంటే ప్రవక్తలను విశ్వసించడం ఇస్లామీయ విశ్వాసానికి పునాది, ఉద్దేశం మరియు చర్యలో విచ్ఛిన్నం నుండి రక్షించబడటం ప్రవక్తలు మరియు దూతల మార్గమును అనుసరించటంలో వస్తుంది.

ఐదు: అన్ని విషయాలలో పరిపక్వత, గంభీరత ఉండటం, ఎందుకంటే విశ్వాసి ప్రతిఫలం పొందడానికి నీతికార్యాలు చేయడానికి ఏ అవకాశాన్ని వృధా చేయడు. అదేవిధంగా, శిక్షకు భయపడి, అతను తనను తాను పాపానికి దూరంగా ఉంచుకుంటాడు, ఎందుకంటే ఈ విశ్వాసం యొక్క పునాదులలో ఒకటి మనిషి పునరుత్థానానికి సంబంధించినది, మరియు ప్రతి మంచి మరియు చెడు కర్మ యొక్క ప్రతిఫలంపై నమ్మకమును కలిగి ఉండటం.

మరియు అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు : {మరియు ప్రతి ఒక్కరికీ వారి కర్మల ప్రకారం స్థానాలు ఉంటాయి. మరియు నీ ప్రభువు వారి కర్మల పట్ల నిర్లక్ష్యంగా లేదు.} [అన్ఆమ్ : 132] దైవప్రవక్త సల్లాలహు అల్లెహి వసల్లం తన ఈ మాటల ద్వారా ఈ లక్ష్యం విషయంలో ప్రోత్సహించారు; ఒక బలవంతుడైన విశ్వాసి అల్లాహ్ దృష్టిలో బలహీనమైన విశ్వాసి కంటే ఎంతో మేల్తనవాడు మరియు ప్రీతిపాత్రుడు, ప్రతి ఒక్కరిలో మేలు ఉంది, నీకు లాభదాయకమైన దాని విషయంలో ఆశ చెందు, అల్లాహ్ తో సహాయాన్ని అర్ధించు వెనుకంజ వేయకు, ఒకవేళ నీకేమైనా నష్టం కలిగితే నేను ఇలా చేస్తే అలా చేస్తే ఇలా అయ్యిఉండేది కాదు అంటూ మాట్లాడకు కానీ ఖద్దరల్లాహు వ మా షాల ఫాల (అల్లాహ్ నిర్ణయించిన విధివ్రాత ప్రకారం జరిగింది, మరియు ఆయన తలచినది చేశాడు) అని పలుకు, నిశ్చయంగా ఈ "లా(ఒకవేళ) "అనే పదం పైతాన్ కార్యాలకు తలుపు తెరుస్తుంది. ముస్లిం ఆరు : ఇస్లాం మతాన్ని, దాని మూలస్థంభాలను దృఢంగా మార్చడం, దాని కోసం అన్ని రకాల వెలుగులను, విలువైన వస్తువులను త్యాగం చేసి, దాని మార్గంలో వచ్చే ఇబ్బందులను పట్టించుకోని బలమైన ఉమ్మత్ ను సృష్టించడం. ఈ విషయంలో అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు: **إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ** [البقرة: 175] **آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ نَمَ لَمْ يَرْتَابُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ** {వాస్తవానికి, ఎవరైతే అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తను విశ్వసించి, ఆ తరువాత ఏ అనుమానానికి లోను కాకుండా, అల్లాహ్ మార్గంలో, తమ సిరిసంపదలతో మరియు ప్రాణాలతో పోరాడుతారో! అలాంటి వారు, వారే! సత్యవంతులు.} [హుజరాత్ : 15] ఏడు : వ్యక్తలను, సమాహలను సంస్కరించటం ద్వారా ఇహపరాల ఆనందమును పొందటం మరియు ప్రతిఫలమును, గౌరవాలను పొందటం. ఈ విషయంలో అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు: **إِنَّمَا عَمِلَ الصَّالِحِينَ مَنْ نَكَرَ أَوْ أَنْتَى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّاهُ حَيَاةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ** [النحل: 97]. {ఏ పురుషుడు గానీ, లేక స్త్రీ గానీ విశ్వాసులై, సత్కార్యాలు చేస్తే, అలాంటి వారిని మేము తప్పక (ఇహలోకంలో) మంచి జీవితం గడిపిలా చేస్తాము. మరియు వారికి (పరలోకంలో) వారు చేసిన సత్కార్యాలకు ఉత్తమ ప్రతిఫలం తప్పక ప్రసాదిస్తాము.} [నహల్ : 97] ఇస్లామీయ విశ్వాసం యొక్క లక్ష్యాలలో ఇవి కొన్ని, సర్వశక్తిమంతుడైన అల్లాహ్ మన కోసం మరియు ముస్లింలందరికీ వాటిని సాధించే బాగ్యమును కలిగిస్తాడని మేము ఆశిస్తున్నాము; ఆయన చాలా దయగలవాడు మరియు చాలా ఉదారంగా ఉంటాడు. మరియు అన్ని స్తుతులు అల్లాహ్ కే చెందుతాయి, ఆయన లోకాలకు ప్రభువు.

అల్లాహ్ మన ప్రవక్త అయిన ముహమ్మద్ పై, ఆయన కుటుంబముపై, ఆయన సహచరులందరిపై శుభాలను, శాంతిని కలిగించుగాక.
దీని రచన పరిపూర్ణమయ్యింది
ముహమ్మద్ ఇబ్నె సాలిహ్ అల్ ఉస్సైమీన్ కలముతో

ఇస్లామీయ విశ్వాసం గురించి సారాంశము
ముందమాట
ఇస్లాం ధర్మం
ఇస్లాం మూలస్థంభాలు
ఇస్లామీయ అఖీద పునాదులు
మహోన్నతుడైన అల్లాహ్ పై విశ్వాసం చూపటం.
దైవదూతల పట్ల విశ్వాసం.
దైవగ్రంథాల పట్ల విశ్వాసం
దైవ సందేశహారుల పట్ల విశ్వాసం.
పరలోకం పట్ల విశ్వాసం
విధివ్రాత పట్ల విశ్వాసం
ఇస్లామీయ అఖీద లక్ష్యాలు